

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog „Sokolska prosveta“

Ljubljana,
24. marta 1933

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska
ulica 6, telefon broj 2177 • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

God. IV
Broj 13

Sokolski domovi

Iz govora brata dr. Huga Werka na plenarnoj sednici
Uprave Saveza SKJ dne 20. o. m. u Beogradu

Povodom izveštaja narodno obranbenog oteka Saveza SKJ iznosim nekoliko misli, u želji da doprinesu pravilnom shvaćanju položaja na jugo-zapadnoj našoj granici, kao i da u povodu izveštaja gospodarskog oteka rečem ono što po mom shvaćanju treba da se reče.

Štoga se sa slovenske tačke gledišta mislilo o neslovenskoj Evropi, jedno je sigurno, da ona nije baš najbolje raspoložena prema nama Slovenima. Kod romanskih i germanskih naroda to se raspoloženje razlikuje samo u svojim osnovnim tonovima, koji idu od prezira i mržnje do onoga koji je naš narod tako lepo označio rečima: »Oj Turčine — iz nevolje kume!«

Kada je videni predstavnik najviših diplomatskih krugova bivše Napoleonske tvorevine, Cisalpinske republike, u svojim »Lettere sirmiensis« (»Pisma iz Srema«) god. 1801 prolazio Hrvatskom i Slavonijom, našao je za shodno da sa vrhovnih visina zapadne civilizacije i kulture nazove Slovene iz Kranjske i Hrvate »životinjama«, pošto ih je ranije označio »subicama od zanata«. Kada su se Sloveni god. 1848 okupili na sveslovenskom kongresu u Pragu da stvore protutežu pangermanskom saborisanju u Frankfurtu na Majni, te da i za sebe traže politička prava, reklo se je, da su inferiorna rasa i da im kao takovima ta prava ne pripadaju! A sada, baš sada, dok mi ovde većamo, bacaju se temelji kvadrurnviratu »de Europa regundae«, kako bi se još u dvanaestom času sprečilo da 200 miliona Slovena, koji su napokon ipak skinuli sa sebe ropstvo, dođe do reči u krugu evropskih država!

Mrze nas, a neki — u vrlo čudnovatom a svakom proizvoljnom samoodpadanju — preziru. Odeant dum timeant!

Jest, mrze nas a pri tome zaboravljaju, da mi nikome nikada nismo ništa uzeli, dočim je nama jednom bilo uzeto sve, a sada se nastoji da nam se i duše uzmu, kada više nema mogućnosti daljnjem, bezobzirnom šajkovskom izrabljivanju pod vidom civilizacije i kulture. Vreme je da se otvoreno reče, da nikome ništa ne dugujemo i da smo sve što imamo dobroga sami stekli, dočim veći deo onoga što je kod nas zlo potiče baš od samodopadnih nosilaca civilizacije i kulture.

»Se volete i Dalmati fedeli, teneteli ignorant!« (»Ako hoćete da Vam Dalmatinci budu verni, držite ih u neznanju«) bejaše savet, što ga fra Paolo Sarpi dade Mletačkom veću, da se po njemu upravlja u zaposjednutom delu Dalmacije. »Il gran consiglio« (veće) držalo se i te kako te formule i posledak beše, da Republika nije za cele svoje dominacije otvorila niti jedne škole na čitavom svom dalmatinskom posedu, kupljenom za 100.000 zlatnih dukata od nesuđenog hrvatsko-ugarskog kralja Ladislava Napuljskog. Jer su ti civilizatori kupovali slovenske zemlje, kao da su stvar ničija a i sada reći hoće da se takva nešto optuže u ime jednakosti, bratstva i slobode!

I onaj jedan deo našega naroda, kojega je dopala doista malo zavidna čast da puna 4 stoleća uživa blagodat rimsko-venecijanske kulture i — »civilizacije« — i kojemu se ponovno, u ime tih najvećih laži i najprepotentnijih gesala, radi o glavi, pao je žrtvom baš toj lažnoj kulturi i još lažnijoj civilizaciji, koja mu, kroz puna 4 stoleća, nije dala ni najprimitivnija sredstva da se uspešno odbojaju napadaje Osmanlija od Zapadne Evrope, žrtvova se vas za nju, da ga ova, i tada i kasnije — pa i danas, uz male iznimke, koje isto tako nalaze svoj izvor u egoističnim ciljevima i pobudama, potpuno zanemari.

»Protettori incerti, ignorant i ed espillatori, han convertito questa florida ed interessante provincia in un abietto, squalido e deplorabile paese« (»Nestalni, neznalčki i iznudački zaštitnici, pretvoriliše ovu cvatuću i zanimivu zemlju u prezreni, opustošeni i jadni kraj«). Ovaj je epitaf postavio rođeni sin Mletačke Republike na njezin grob, kada je ona 1797 prestala da bara, pljačka i pustoši Dalmaciju i da hrvatskim novcem diže kamene spo-

menike svojoj nada sve dvojbenoj slavi! Zapušten od vlasti, bijen od Osmanlija, isisavan od upravnika Serenissime, podložan čestim epidemijama kolere i kuge, tadašnjih stalnih pratilaca ratnih poduzeća, taj je jedan narod trajno strepio za svoj opstanak. Objekat većnog višestrukog iskorišćavanja, nije čudo ako je njegova ljudska svest nešto popustila i ako su tragovi te duhovne dekadancije još i danas vidljivi kod pojedinaca.

Zenijalno smišljeni pokret, oličeni u Sokolu Kraljevine Jugoslavije, u prvo me je redu zvan, da baš u tim krajevima unese svetlo sokolskih vrlina i izgradi kolektivnu jugoslovensku sokolsku svest, o koju će se razbijati pokušaji novovekovne kulture, koja ide zatim da kupi duše i da od tih rasnih Hrvata i Srba stvori janičare, koji će u danome času nastupiti protiv vlastite Otadžbine. Tu na periferiji, koja radi propusta prošlih tudinskih vladavina, radi politike, koja se je osmišljava na verskoj netrpeljivosti i na plemenskoj mržnji, propovedanoj od dana u dan, kroz desetke godina od političkih vođa za vreme zadnjega robovanja, i radi jalove partijske borbe zadnjih vremena, treba da Soko kraljevine Jugoslavije podigne svoj barjak, jer ovaj je

nijalno smišljeni pokret promašio svoj cilj, ako se ne budu svuda na periferiji, gdegod postoje sokolske jedinice, podigli sokolski domovi — škole narodne svesti i žarišta narodnog otpora.

U jednom svom govoru, otraga 6 ili 7 godina, najviši odgovorni činilac italijanske vlade označio je petogodište između 1935 i 1940 godine kao razdoblje, u kojemu će se ispuniti ciljevi »najveće Italije«. Poznato je koji su ti ciljevi i što nam oni donose.

I mi imamo svoje ciljeve, ciljeve »najmanje Jugoslavije«, da barem sačuvamo puni integritet svojih granica, koji nam nije zajamčen nikakvim mirovnim ugovorom nego posebnim ugovorom, sklopljenim neposredno sa Kraljevinom Italijom. Kolikogod se, dakle, nas ne može ticati sada u Rimu projektovana eventualna revizija mirovnih ugovora, svedjedno je najveći oprez na mestu. U harmoničkom radu čitave nacije, da se za sada očuva barem »najmanja Jugoslavija«, Sokolstvo čeka jedan od najlepših zadataka: duhovno izgrađivanje građanina Jugoslavena, koji će u najusudnijem času doneti na poprište ne samo svoje telo nego i svoju dušu, preko koje niko preći neće.

Ali zato celokupnost, oličena u Državi, treba da doprinese potrebne materijalne žrtve, da se dograđuje sokolski domovi tamo gde se već grade, a da se izgrade tamo gde ih još nema. Ti su domovi kategorički imperativ današnjice; od njih od veće česti zavisi budućnost naših krajeva na periferiji.

Slučaj don Frane Ivaniševića i prof. Vjekoslava Spinčića sa biskupskom poslanicom

Zlosrećna biskupska poslanica, kojom se baca prokletstvo na Soko kraljevine Jugoslavije — kao što je to našoj javnosti već dobro poznato —

Don Frano Ivanišević

nipošto ne pretstavlja jedinstveno i jednodušno mišljenje svih katoličkih episkopa u Jugoslaviji. Zna se, da je to famozno »pastirsko pismo« izdato samo na navaljivanje radikalno ultramontano i separatističko orijentisanog krila biskupa, a protiv prave volje i unutrašnjeg ubeđenja ostalih koji su se ovaj put morali zadovoljiti time da bar donekle ublaže oštrine tog sastava kad već nisu bili u stanju da spreče njegovo objavljivanje. Od samih katoličkih biskupa kotorski ordinarij preuzvišeni gospodin Učelini Tice odbio je potpis poslanice i izjavio je javno da je ne odobrava i da je osuđuje, a nadbiskup barski i primas srpski preuzvišeni gospodin Nikola Dobroćić isto tako je javno izjavio, da je biskupska poslanica u onoj redakciji kako je objavljena i po crkvama pročitana apokrifna i da ne odgovara u celosti zaključcima biskupske konferencije od 17. novembra 1932. godine.

Kad je biskupska poslanica već i u samim redovima Katoličkog episkopata izazvala ovakovo razmimoilaženje, rasep i nezadovoljstvo, iako ona dobrim delom treba da pretstavlja nekakvi kompromis između raznih suprotnih gledišta, nije ni najmanje čudno da ona nije najbolje primljena ni kod nižeg dušobrižnog klera. Taj niži kler, koji radi na samom terenu u neposrednom kontaktu sa narodom i kod kojega je usled toga vrlo živa svest o nacionalnoj pripadnosti, može najbolje da oceni koliko su neistinite razne klevete iznešene protivjugoslovenskog Sokolstva i koliko one mogu da na-

škodu ne samo državi već i interesima same katoličke crkve. Tako je došlo do toga, da u ogromnom broju katoličkih crkava poslanica u opšte nije ni pročitana, a u mnogim slučajevima pročitana je pak tako, da je svećenik namerno izostavio sve one delove koji bi mogli vredati Sokolstvo ili je dodao tome svoje komentare da se sa sadržinom iste on lično ne slaže, ali da ju je morao pročitati jer je na to obavezan po zapovesti svojih pretpostavljenih i u smislu propisa crkvenih zakona.

Prof. Vjekoslav Spinčić

O svemu tome raspoložemo sa tačnim podatcima i mnogobrojnim nepobitnim dokazima.

Dvojica naših najistaknutijih nacionalnih radnika i katoličkih svećenika Don Frane Ivanišević i prof. Vjekoslav Spinčić pošli su, međutim, još i dalje i dali su u našim dnevnim listovima izjave, u kojima su javno i otvoreno osudili agresivni istup Katoličkog episkopata i uzeli u zaštitu jugoslovensko Sokolstvo kao našu eminentno nacionalnu organizaciju, koja se prema veri i crkvi ponašala vaza najkorektnije i koja nikada ničim nije dala povoda ovakovim ispadima. Don Frane Ivanišević i prof. Spinčić bili su u tome samo tumači osećaja i shvaćanja velike većine svojih drugova, a mogli su ovako postupiti tim pre, jer su ispravno držanje Sokolstva izrečeno potvrdili sa strane samih episkopa preuzvišeni g. Učelini-Tice, biskup kotorski i g. dr. Nikola Dobroćić, nadbiskup barski, te su bili svesni toga da njihov muški gest odobrava pretežni deo katoličkog klera, ogromni deo vernika i cela naša nacionalna svesna javnost,

Starosta poljskog Sokolstva, brat Adam Zamojski, o kampanji protiv Sokolstva

Poznanj, 20. marta. — »Kurjer Poznanjski« donosi sledeću izjavu:

»U poslednje vreme često smo primetili da je Katolička novinarska agencija postala žrtva tendencioznih informacija o Jugoslaviji. Tražeći iz-

koja će bez sumnje razvećati sve bojazni:

»Duboko dirnut u svojim katoličkim osećanjima pretpostavljam da bi ova ljubljanska rezolucija mogla izazvati sumnje u javnosti, smatram za svoju dužnost da izjavim da ni ja lično, ni poljsko Sokolstvo kao celina, nikad ne bi se zauzeli ni za kakvu ni posrednu, ni neposrednu akciju uperenu protiv katoličke vere ili svete Crkve čiji ostajemo verni pripadnici. Sedamdesetogodišnji sokolski rad u Poljskoj i poslednjih deset godina mogla pretpostavljam mislim da su dovoljan dokaz za ovo tvrđenje. Naš rad bio je često blagoslovljen od viših crkvenih predstavnika i to treba da je dokaz kako visoko cenimo saradnju katoličkog sveštenstva svih hijerarhijskih stepena.

Odluka prihvaćena u Ljubljani 26. prošlog meseca nije bila uperena ni protiv naše svete vere ni protiv katoličke crkve, nego je imala samo za cilj da utvrdi, da jugoslovensko Sokolstvo, kao i svako drugo, čiste savesti, kategorički odbacuje svako klevetanje, da se njegov rad ne slaže s hrišćanskom etikom. Zastava ovog Sokolstva, poklonjena od Nj. Vel. Kralja Aleksandra I 1930. g., bila je blagoslovljena prilikom sokolskog sleta u Beogradu u prisustvu samog Kralja i ogromnih masa Sokola iz celog Jugoslavstva od višeg sveštenstva naše veroispovedi; isto tako osvećivane su zastave pojedinih župa ili društava.

Kao predsednik Saveza slovenskog Sokolstva vršio sam funkciju predsednika na ovoj konferenciji u Ljubljani i pri tome me je vodila želja da bi sa svoje strane nešto doprineo da se uklone ovi nesporazumi koji su se pojavili u Jugoslaviji i da se u ovoj bratskoj zemlji vrati hrišćanska sloga. U koliko mi je poznato ova stvar se sada u Jugoslaviji znatno stišala, ma da neprestano rađa tajne sile, neprijateljski raspoložene prema katoličkoj crkvi, kao i prema bratskoj jugoslovenskoj državi. Ove sile su se prerano radovale da će izvući korist iz ove stvorene situacije. Bojim se da bi odjeci ove stvari koji dolaze iz inostranstva, mogli samo da budu štetni za ovo stišavanje.

ADAM ZAMOJSKI.

Br. dr. Adam Zamojski

vor ovih informacija mi smo primetili, da je u mnogim slučajevima izvor bio slovački list Slovak. Na prvi pogled se vidi da je Slovak odjek propagandističke centrale, koja u Beču izdaje list Grič i koja je neprijateljski raspoložena prema celom Slovenstvu, a naročito još prema Jugoslaviji. Niti ove propagande koncentrišu se bez sumnje u Berlinu. Na taj način bacala se sumnja i na poljsko Sokolstvo i dovolili su se u pitanje njegovi katolički osećaji — sve u nameri da bi se oslabile ili prekinule veze s ovom najmoćnijom i najživljom sveslovenskom organizacijom. Po ovoj stvari donosi sada pomenuta agencija sledeće objašnjenje:

Varšava, 15. marta. (Katolička novinarska agencija). — Povodom izjave Katoličke novinarske agencije od 9. marta o odluci koja je bila doneta na sednici Slovenskog Sokolstva u Ljubljani 26. prošlog meseca, koja bi mogla da izazove izvesno uznemirenje među našim katoličkim narodom, primili smo od predsednika poljskog Sokolstva grofa Adama Zamojskog sledeću izjavu,

bez obzira na konfesionalnu pripadnost. Don Frane Ivanišević i prof. Vjekoslav Spinčić mogli su tako postupiti još i zato, jer su bili uvereni da brane samo pravdu i istinu i da je brane isto tako u interesu države i naroda kao i u dobro shvaćenom interesu same katoličke crkve, i da bi postali neverni sami sebi i svojoj časnoj nacionalnoj prošlosti da su uradili što drugo.

Ovo njihovo istupanje međutim nije dobro primljeno kod njihovih pretpostavljenih, potpisnika i tvoraca poznate biskupske poslanice. Don Frane Ivanišević suspendovan je već »a divinis«, a protiv sedog nacionalnog bora prof. Vjekoslava Spinčića pokrenut je također postupak.

G. dr. K. B., koji je prihvatio nezahvalnu ulogu apologete biskupske poslanice, polemizujući sa izjavom Don Frane Ivaniševića, ističe u »Katoličkom listu« (broj 7 od 16. februara o. g.), da su biskupi izdali to pismo kao »magistri authenticit ex institutione Christi, da su dakle govorili kao autentici za to jedino ovlašteni učitelji po naređenju, ne ljudskom nego Božijem«, i da je prema tome katolički svećenik »dužan podržati ovu autoritetu ne samo svoju volju nego i svoj razum, da je dužan podržati se biskupskom sudu ne samo vanjskom reverencijom i poslušnošću, nego da mora najvećim dubinama duše svoje prihvatiti ovaj nauk i ovaj sud.«

Međutim stvar ne stoji baš sasvim tako kako to g. dr. K. B. navodi, i to bez obzira na okolnost da se u ovom slučaju ne radi zapravo o nikakvom verskom aktu biskupa kao magistra autentičnog, nego o ispadu protiv jed-

ne organizacije koja nema nikakvo versko obeležje. Pre svega i sam g. dr. K. B. mora priznati, da taj akt biskupa »nema kriterij nepogrešivosti kao recimo verski akti opštih koncilu a Papama na čelu ili akti naslednika Sv. Petra kad ex cathedra naučava čitavi kršćanski svet«. Koliko biskupi mogu pogrešiti o tome svedoči čitava crkvena istorija, i koliko je bilo samo takvih biskupa koji su otpali od crkve i njezinih dogmatičkih učenja i koji su zbog toga morali biti izopčeni i anatemisani! Pa zar je dužan klerik slepo slediti i ovakovog otpadnika? Mora li se svećenik uvek da pokori i podredi i takovom jednom »autoritetu«, iako je očigledno da se isti nalazi na krivom putu? U ovom slučaju vidimo, međutim, da je jedan drugi biskup, preuzvišeni g. Učelini, za kojega će i g. dr. K. B. morati priznati da je također »magister authenticus ex institutione Christi« zauzeo drugo stanovište i osudio biskupsku poslanicu. Time, dakako, pada i sva ova argumentacija g. dr. K. B., i to tim pre, jer je i sam nadbiskup g. dr. Ante Bauer izjavio, da je biskupska poslanica izdana bez znanja i odobrenja vrhovnog autoriteta u katoličkoj crkvi Sv. oca Pape, kojemu jedino pripada, pored općih koncilu, atribut nepogrešivosti po dogmatiskim učenjima.

Izlaganja g. dr. K. B. o slepoj pokornosti i o apsolutnom podređenju ne samo volje već i razuma pokazuju nam, međutim, jasno po kakovim se inspiracijama vodi cela ta akcija. Reči g. dr. K. B. vanredno su zanimljive, jer nas one jako opominju na jedno poglavlje konstitucije Sv. Ignjata Lojole,

LOVENKO SOKOLSTVO

Iz najjačeg češkoslovačkog sokolskog društva

Pisali smo već o tome, da je Soko u Pragu-Vinohradi najjača sokolska jedinica u Češkoslovačkoj. Ove godine ovo društvo slavi svoju 45. godišnjicu. Rad ove jedinice bio je još uspješniji, da ima podesne prostorije, jer joj sadašnje nisu dostatne. Već par godina se radi na tome, da se podigne novi sokolski dom, a uz njega velik stadion, ali nikako ne može društvo da dobije odgovarajuće gradilište. Društvo raspolaže s gotovinom od milion i tričetrdeset češkoslovačkih kruna. Prošle godine bilo je uređeno letnje vežbalište, a sada se pomišlja i na preuređenje dosadašnjih prostorija u Rigrovom parku. Prema ovogodišnjoj statistici ovo društvo broji 2926 članova i 1550 članica, svega članstva dakle 4476. Prednjački zbor broji 85 prednjaka. Vežbača članova ima 620, naraštajaca 180 i muške dece 1060. Članice imaju 45 prednjačica, vežbačica je 642 (dakle više, nego članova) 256 naraštajki i ženske dece 1060. Pored telovežbe gaj se u društvu odbojka, hazena, plivanje, veslanje, skijanje, a naročito smučanje. Društvo ima također mačevalački otkos, koji broji 27 članova, te poseban otkos biciklista. Taborenje gaj osobito naraštaj i deca. Iz ovih podataka vidi se veoma plodan rad ovog vrednog društva.

Iz Praškog Sokola

Pražki Soko, kako smo već pisali, je najstariji, ali po jačini i broju članova je tek na drugom mestu u češkoslovačkom Sokolstvu. Njegov broj pripadnika je ipak impozantan. Članova broji po najnovijoj statistici 2690 i 1220 članica, ukupno dakle članstva 3910, porast naprema prošlogodišnji iznosi 210 članova. Ovom društvu pripadali su sledeći već umrli vođe češkoslovačkog Sokolstva: br. dr. Sajner, koji je bio preko 30 godina starešina društva, dalje br. Josip Klenka, arhitekt Alojzije Driak i br. inž. Vorel. Vežbača članova društvo broji 567, muškog naraštaja 149 i muške dece 611, dok je članica 567, ženskog naraštaja 129 i ženske dece 601. Svih je pripadnika dakle 5400. I ovo društvo gaj pored telovežbe razne grane telesnog vežbanja, a osobito važnost polaže na razne igre, za koje ima na letni posebno vežbalište.

Predavanja o Tiršu na medicinskom fakultetu u Pragu

Na medicinskom fakultetu u Pragu počeli su profesori br. dr. Vajnger, dr. Jirasek i docent dr. Kral s redovitim predavanjima o značenju Tirša za zdravlje naroda. Ova predavanja uvrštena su u redovni nastavni plan, te se održavaju jedanput nedeljno. Svaki od predavača posmatra Tirševo delo i uspeh u narodu sa svog specijalnog gledišta. Treba podvući činjenicu, da su svi tri predavača čuveni i priznati kapaciteti medicine i nauke. Za predavanja vlada veliko interesovanje, pa ih posjećuje redovito oko 200 studenata.

Razvitak Sokolstva u Slovačkoj

Dok se Orlovstvo u Slovačkoj nikako ne može razviti tako, kako to odgovara snagama katoličke slovačke pučke stranke i dok se ono hoće odvojiti od saveza u Brnu, dotle Sokolstvo pokazuje vanrednu aktivnost i lep razvoj i ako je ispostavljen napadajima ne samo neslovačkih elemenata nego i pre svega sa strane Hlinkovaca. Ovo najlepše dokumentira ispravnost sokolskog rada. Kao lep primer može poslužiti razvoj Sokola u Trnavi. Dok pre rata tamo uopšte nije postojao Soko, danas broji tamošnje društvo 311 članova. Na IX svesokolski slet poslalo je društvo 300 svojih pripadnika. Društvo ima svoje letnje vežbalište i zemljište u malim Tatram, gde će izgraditi za svoje pripadnike oporavište. Veliku pažnju posvećuje također i prosvetnom radu, ima i svoju pozornicu, a za decu lutkovno pozorište. U poslednje vreme je osnovan i veslački otkos.

Služne vesti iz češkoslovačkog Sokolstva

»Vestnik sokolski«, centralni organ COS, donosi u svom 10. broju uvodnik br. Ant. Krejčija pod naslovom: »U Ljubljani«, u kome predsednik prosvetnog odbora COS piše o nedavno održanoj sednici predsedništva Saveza slovenskog Sokolstva te tom prilikom navoda i nekoliko zanimljivih podataka o sokolskom životu u Ljubljani. Na kraju je iskren poziv za što veće učestvovanje na ljubljanskom pokrajinskom sletu. — Vazn je dalje u istom listu članak III potstarešina COS br. dr. Jurja Slavica: »Fašizam, nacionalizam i Sokol-

stvo«, o kome smo pisali u prošlom broju. — Isto tako list donosi iscrpan izveštaj o samoj sednici predsedništva Saveza slovenskog Sokolstva i objavljuje doslovno i rezoluciju protiv politike Katoličkog episkopata, uperene protiv jugoslovenskog Sokolstva. — Jedan između najboljih vođa češkoslovačkog zagraničnog Sokolstva, brat Karlo Beneš, sadašnji starešina sokolskog društva u Berlinu i potstarešina češkoslovačke zagranične župe, poslao je u sokolskom krugu svoju 50. godišnjicu. — Češkoslovačke župe u 1933 godini ne će moći prirediti svoje župske sletove u onoj meri kao u prošlog godini, i to s razloga, što je potrebno da sva okružja razviju u prvoj godini iza praškog sleta što veću delatnost. Tako je n. pr. izradilo načelnništvo velike Moravsko-šleske župe, čije se sedište nalazi u centru moravsko-šleskog industrijskog revira, poredan telesnovaspitni nacrt za ovu godinu, u kojem se također odustaje od župskog sleta, ali se zato nalaze svim okružjima, da ulože u rad pojedinih društava svu energiju i snagu te da onda prirede okružne javne vežbe, kao pripremu na župski slet iduće godine. U tu svrhu župa će prirediti nekoliko prednjačkih tečajeva, i to u prvom redu da se umnoži broj društvenih prednjaka. — Za pokrajinski slet u Ljubljani češkoslovačko Sokolstvo sprema se vrlo ozbiljno. Time u vezi savezno je načelnništvo već izdalo naročite proste vežbe za nastup čl. odeljenja na tom sletu, te su ove vežbe za članove već i publikovane u saveznom prednjačkom listu »Čvičite«. — Kako će se održavati dne 11 i 12 aprila ove godine u Lozani sednica Međunarodnog gimnastičkog unije COS odredila je za ovu sednicu i svoje izaslanstvo, koje će tamo zastupati češkoslovačko Sokolstvo. — U slovačkim sokolskim društvima stalno raste broj Slovačka. Dok je u prvim godinama slovačka sokolska društva većinom tvorila češko činovništvo, bilo državno, bilo privatno, danas je po sokolskim društvima

(Nastavak sa 1 strane)

gde se od reči do reči kaže ovako: »omnia iusta esse nobis persuadendo; omnem sententiam ac iudicium nostrum contrarium caeca quadam obedientia abnegando; et id quidem in omnibus, quae a superiore disponuntur, ubi definiri non posuit aliquid peccati genus intercedere... perinde ac si cadaver essent... vel similiter atque senis baculus.« (Ignatius Loyola Constitutiones VI cap I.) Treba se, dakle, odreći svoje ličnosti, svoga suda, svoje volje, da se kao »lešina« ili »štap starca« postane puklo i slepo oruđe u rukama pretpostavljenih crkvenih starešina.

Pokrajinski slet Saveza SKJ u Ljubljani

Vozne olakšice

Sletski odbor za I pokrajinski slet Saveza SKJ, koji će se prirediti u Ljubljani na Vidovdan o. g. održao je 24 o. m. svoju treću sednicu, kojoj su učestvovali svi članovi sletskog odbora i pojedinih oteka.

Starosta Ljubljanskog Sokola brat Bogumil Kajželj, koji je pretsedao ovoj sednici, izveštio je da su sve molbe na nadležnim mestima povoljno rešene, te da će se slet izvesti u onom okviru, kako je bio zasnovan.

Ministarstvo saobraćaja udovoljilo je molbi sletskog odbora glede olakšica na vožnji železnicom na pretslet-ske i sletske dane.

Vozne olakšice su sledeće:

1) besplatna vožnja na železnicama od polazne stanice do Ljubljane i natrag za:

a) vežbačko članstvo, t. j. članove, članice, naraštaj i decu obojega spola, te glazbe sokolskih i drugih društava, koje će sudelovati na sletu. Besplatnu vožnju imaće samo vežbači i vežbačice, te naraštaj i deca, koji će nastupiti na javnim telovežbačkim nastupima;

b) takmičari i takmičarke, te njihovi vodnici i vodnice, kao i suci, koji će učestvovati međusletskim takmičenjima, i ako budu putovali pojedinačno.

2) Prevoz uz četvrtinu vozne cene od polazne stanice do Ljubljane i natrag uživaju svi ostali članovi, članice, naraštaj i deca kad budu putovali zajednički ili pojedinačno, a koji neće sudelovati na javnim telovežbačkim nastupima. Ista pogodnost vrediće također za sve sokolske pripadnike, koji će učestvovati sokolskom taboru u Taenu dne 25 maja o. g., i to za vož-

ma u Slovačkoj već toliko svesnih i oduševljenih Slovača, da premašuju broj Čeha. U Turčanskim Sv. Martinu n. pr. vežbalo je u članskim redovima prošle godine 116 braće, od kojih je bilo 65 Slovača, 50 Čeha i 3 Rusa. U svim predašnjim godinama imali su još uvek većinu Česi, a prošle godine, dobrim uticajem svesokolskog sleta, broj slovačkih vežbača silno je porasao.

Iz slovačkog Sokolstva u Americi

Krajem februara Savez slovačkog Sokolstva u Americi održao je svoju godišnju skupštinu, o kojoj donosi poslednji broj »Slovenskog Sokola« potpuno izveštaj. U svom referatu starešina br. Zeman referirao je o Tirševim proslavama po društvima, o nezaboravnom IX svesokolskom sletu u Pragu, kamo je savez, pored članova nevezbača, poslao i dva odeljenja (muško i žensko) takmičara. Izveštio je dakle skupštinu, da je za vreme boravka u staroj otadžbini lično predao svakoj slovačkoj župi po jedan američki barjak, dar slovačkog Sokolstva Amerike. Na skupštini bilo je govora i o pripremanju za veliki slet čitavog američkog Sokolstva u Čikagu, koji će se održati između 21 i 25 juna. Pored raznih nastupa i prostih vežbi održaće se i takmičenja. Osnovan je sletski fond u koji je svaka župa doprinela 2000 dolara. Slovačko Sokolstvo u Americi ima svoju vlastitu štampariju, koja vredi oko 20.000 dolara. Pored tehničkog rada vodi se briga i o prosvetnom radu, koji pak dosada još nije bio sistematičan, pa su i u tom pogledu donešeni potrebni zaključci, da bi se i u tom pravcu pokazao što bolji rezultat. Potreba prosvetnog rada još je tim važnija, da se deca slovačkih roditelja ne otuđe svome narodu.

Sokolska radio - predavanja

RADIO STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja održavaju se:

dne 31 marta o. g. predaje br. dr. Mirko Buić (Split) o temi: »Hrvatsko Sokolstvo u Dalmaciji«.

Sokolska radio-predavanja održavaju se svakog petka između 19 i 20 časova.

Ovi propisi međutim važe, koliko nam je poznato, samo za Lojoline sledbenike, samo za jezuitu, koji polažu naročiti zavet apsolutne pokornosti, a ne i za svetovne dušobrižničke klerike i ostale svećenike, čije srce još i suviše kuca za svoju zemlju i svoj narod a da bi se mogli ovako pretvoriti u »lešinu« ili »štap starca«. »Jezuitizacija« katoličke crkve kod nas ipak nije tako jednostavna stvar. To pokazuje očigledno i odjek biskupskih poslanice: slučaj biskupa Učelinija, Don Ive Kotnika, Don Frane Ivaniševića. Vjekoslava Spiničica, dra. Račkoga i stotine drugih narodnih svećenika, i tu činjenicu neće moći da menjaju ni sve persekucije, crkveni procesi, ni suspenzije.

slovenska liga u Ljubljani primila je već početkom ovoga meseca obavesti, da se na ovaj slet pripremaju iz Češkoslovačke tri veće ekspedicije i to iz Brna, Plznja i Olomuca, a da ne govorimo o Pragu i o ostalim mestima bratske zemlje. Prilikom toga sleta naime održaće se i kongres češkoslovačko-jugoslovenskih liga.

Da će ovome sletu učestvovati pored bratskog češkoslovačkog, također i bratsko poljsko i rusko Sokolstvo u većem broju, po sebi je razumljivo.

Naročito za ovaj pokrajinski slet provode veliku propagandu braća Česlovaci. U svojoj sredini pak, prilikom toga sleta, moći ćemo pozdraviti također francuske, luksemburške i belgijske gimnaste.

Kako se vidi pokrajinski slet u Ljubljani na Vidovdan o. g. biće opet jedna od veličanstvenih manifestacija sokolske i nacionalne misli.

Ovih dana počeće se također i sa podizanjem gradbenih delova na sletištu, kao tribuna i ostalih objekata.

III redovita glavna skupština Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

sazivlje se prema zaključku uprave od 20 marta 1933 i u smislu poslovnika za nedelju 23 aprila 1933 u Beogradu u velikoj dvorani Francuskog kluba (Ratnički dom) ugao Francuske i Braće Jugovića 17/III.

Dnevni red:

1) Izveštaji: a) zamenika starešine, b) tajnika, c) načelnika, d) predsednika prosvetnog odbora, e) ekonomu, f) blagajnika, g) statističara, h) predsednika organizaciono-pravnog oteka, i) predsednika ozlednog fonda, j) predsednika narodno - obranbenog oteka, k) urednika sokolske štampe Saveza.

2) Predlozi uprave Saveza.

3) Rešavanje o visini prinosa društava Savezu.

4) Hitni predlozi.

5) Predlozi za održavanje svesokolskih i saveznih sietova.

6) Izveštaj revizionog odbora.

Početak skupštine u 10 sati.

Verifikacija izaslanika izvršice se od 9 do 9.45 sati u istoj prostoriji.

Raspored priprava za glavnu skupštinu je sledeći:

U petak 21 aprila 1933 održavaće se u prostorijama Saveza, Terazije 5/II, sednica narodno-obranbenog oteka. Početak u 9 sati.

U subotu 22 aprila 1933 vršiće se poverljivi sastanak izaslanika za glavnu skupštinu u dvorani Francuskog kluba. Početak u 8 sati.

Zdravo!

Beograd, 20 marta 1933.

Uprava Saveza SKJ.

XIII sednica Izvršnog odbora Saveza SKJ,

održana dne 17 marta 1933 u Beogradu

U 4½ časova popodne I zamenik starešine brat Gangl otvara sednicu. Saopštava da je zapisnik prošle sednice otštampan u »Sokolskom glasniku«, a konstatuje da su i svi zaključci provedeni, pa predlaže da se sam zapisnik verifikira. — Prima se.

Po tome prelazi se na dnevni red i to na prvu tačku: rasprava o predlozima župa.

Tajnik brat Brozović izveštava da su stigli predlozi od župa Sušak, Ljubljana, Osijek, Mostar, Sarajevo, Maribor, i to: Župa Sušak predlaže 1) da se pitanje domova, izgrađenih zajedno sa visokim kamatnjakom ili posudom novaca inače, likvidira prema ranijim zaključcima i to sledeće: da se uz niski kamatnjak svi domovi ovako izgrađeni isplate ili u najbolju ruku, da se bilo s koje strane izrade zajmovi beskametni. 2) da se dade mogućnost pristupa u sokolske redove radnicima i siromašnim daccima te i ostalim građanima, koji ne mogu članarinu plaćati i to tako, da radnici, daci i siromašni građani plaćaju mesečnu članarinu po Din 1—, time, da se ovakovi članovi oslobode saveznog i župskog poreza.

Na ovaj predlog, a po referatu zaključuje se, da se plenumu savezne uprave predloži, da na prvu tačku prihvati predlog Izvršnog odbora, da se za glavnu godišnju skupštinu Saveza pripravi jedna rezolucija glede sanacije domova, a šta se tiče druge tačke visine članarine, to istu određuje svako društvo samo za sebe, dok visinu župskog poreza određuju župske skupštine. Šta se tiče saveznog poreza nemoćuće je osloboditi generalno ovu ili onu profesiju članova, jer bez obzira na položaj ili profesiju u Sokolstvu važi načelo: jednaka prava, pa jednake dužnosti.

Nadalje predlaže župa Sušak, da se statut izmeni u toliko što bi se sokolske čete osnivale nakon dobro preispitanih uslova za opstanak, a ako se osnuju da se tek nakon pokusnog rada od šest meseci odluči da li se defini-

tivno primaju ili ne kao jedinice nadležne župe. — Zaključuje se, da se ovaj predlog usvaja i da se predloži glavnoj godišnjoj skupštini Saveza.

U daljnjim svojim predlozima župa Sušak podnaša i taj, da se donese jedna uredba za sve vlasti u zemlji, da se polaznicima sokolskih tehničkih i prosvetnih tečajeva, koji su državni namestnici, izdaju potrebna odsustva na traženje sokolskih jedinica. — Zaključuje se, da se ovaj predlog prihvata i da se uprava Saveza jednom pretstavkom obrati pretsedništvu vlade kako bi se ishodilo jedno rešenje u smislu želja Sokolske župe Sušak.

Župa Ljubljana stavlja je predlog, da se sokolski domovi zaštite pred eventualnom utužbom i zaplenom od strane svojih verovnika, pa da uprava Saveza poradi na tome da se donese zakon koji bi štiti sokolske domove na sličan način kako su zaštićeni seljački domovi u okviru zakona o zaštiti zemljoradnika. — Kako se ovaj predlog ne slaže sa sokolskom etikom, to Izvršni odbor SKJ ne može ovaj predlog preporučiti na prihvata.

Župa Osijek stavlja je predlog da se savezni doprinos od Din 5— snizi na Din 3— po članu, a ujedno i to, da se novoosnovana društva i čete oporštaju od plaćanja doprinosa za potporni fond te doprinosa za savezni porez i to samo za onu kadendarsku godinu u kojoj su osnovana. — Gledom na loše materijalno stanje Saveza, a i gledom na činjenicu da Savez treba da imade raspoloživih i potrebnih sredstava za svoje poslovanje, a pokazalo se od kolike je goleme štete bilo snižavanje poreza po prošlogodišnjoj saveznoj skupštini, zaključilo se da Izvršni odbor Saveza ovaj predlog ne može prihvatiti niti ga preporučiti na prihvata.

Župa Mostar traži, da joj se od bilo kojega ministarstva isposluje dvojicu činovnika Sokola, koji bi joj se dodelili na rad u njezinoj župskoj kancelariji. — Zaključuje se, da se ovom predlogu izade ususret i da se odmah poradi na tome da se molbi odnosno predlogu Sokolske župe Mostar po mogućnosti šta pre isходи povoljno rešenje.

Župa Sarajevo stavlja je predlog da se 1) sve državne učiteljske škole internatski urede, 2) da se član 2 zakona o učiteljskim školama protegne i na sve one privatne učiteljske škole koje danas postoje, te da se i one odmah koncem ove školske godine otvore. — Zaključuje se, da se ovaj predlog prima i da će se isti podneti plenumu preporukom, da se iznese na raspravu pred glavnu skupštinu Saveza.

Kao drugi svoj predlog iznosi župa Sarajevo da uprava Saveza nastoji da stupi u što uži kontakt sa Savezom streljačkih družina u cilju što jače saradnje. — Tajnik brat Brozović objašnjava, da je taj kontakt zatražen i da je u cilju zajedničke saradnje održana jedna anketa u Ministarstvu fizičkog vaspitanja naroda. No sokolske jedinice u većini do danas nisu se u punoj meri zainteresovale za osnivanje streljačkih oteka, premda bi to bilo i te kako poželjno. Izvršni odbor Saveza raspisom svojim broj 6253 još 5 decembra 1931 upozorio je sve sokolske jedinice na postupak, koji je kod toga potreban i očekivao je, da će biti lep odaziv, ali se donekle u svojim nadama prevorio. Danas ne bi trebalo ništa drugo nego da sokolske jedinice pridržavajući pravilnika o streljačkim otecima, koji se nalaze u knjiži organizacije i pozivom na pre spomenuti raspis, dadu što življe na organizovanje ovih oteka. Međutim osim ovog u načelstvu Saveza razrađuje se detaljna osnova rada oko sprovođenja organizacije ovog oteka, pa nema sumnje da će kako br. župe, tako i br. društvene jedinice nastojati da nadoknade ono, što su zadocnile. — Prima se.

Daljinim svojim predlogom traži župa Sarajevo, da se delegatima, koji dolaze na skupštine župa i društava, odobri popust na železnici i to ili na osnovu posebne legitimacije koje bi se izdavale u tu svrhu ili na osnovu naređenja. — Tajnik brat Brozović objašnjava, da je to sve bilo u vidu i da je bio izrađen projekat naročite pravilnika za popust na železnicama, a koji bi pravilnik imao zameniti sadašnji postojeći. Povodom ovog novog

predloženoj projekta pravilnika u dva maha održane su anketne sednice u Ministarstvu saobraćaja, odnosno Generalnoj direkciji dr. željeznica. Izradio se i opsežan elaborat, koji se dao kao tumačenje tom novom projektu pravilnika, a kojim su se tražile stvarne potrebe sokolskih župa, tako da bi one onda mogle doista bez smetnje i većih materijalnih žrtava da vrše svoje organizatorno delo. Međutim i ako je taj pravilnik bio podnešen još u januaru 1932 god., on do danas nije doživio da bude obelodanjen, već stalno putuje od jedne saglasnosti do druge, dok se eto sada nedavno nije našao na pisaćem stolu g. Ministra saobraćaja da dočeka svoju konačnu korekciju i odobrenje. — Prima se do znanja.

Dalje predlaže župa Sarajevo da se ukinu odnosno promeni pravilnik glazbenog oteka, a gledom na okolnost šta se tim pravilnikom predviđa da glazbenici Sokoli imaju neke naročite privilegije. — Zaključuje se, da se usvajaju svi razlozi, koje je župa Sarajevo iznela u svome predlogu i da će se pravilnik glazbenoga oteka gledom na kontradikciju sa sokolskim načelima korigirati.

Posebnim predlogom traži župa Sarajevo da se poradi kod Ministarstva prosvete, da se u svima školama, a naročito u školama na selu, koje budu na novo građene vodi najstrožije računa o tome, da budu predviđene prostorije za potreban sokolski rad, a naročito vežbaonice. — Predlog se u celosti usvaja i po njemu će se postupiti.

Nadalje osvrće se na svoj prošlogodišnji predlog glede trezvenosti u Sokolstvu, i na rešenje Izvršnog odbora po tome predmetu. Rešenje Izvršnog odbora nije moglo župu zadovoljiti pa zato ona ponovno potiče ovo pitanje i ostaje kod svog prvobitnog predloga, da se kod svih sokolskih priredaba bez razlike i Sokolima u svečanim odorama zabrani uživanje alkohola. — Predlog će se otputiti trezvenjačkom oteku, da on izradi za glavnu godišnju skupštinu Saveza potreban predlog.

Konačno poslednji predlog župe Sarajevo da se izmeni format zvaničnog organa »Sokolskog glasnika«, otpući se naročitoj anketi za sokolsku štampu, koja imade da raspravi i ovo pitanje.

Iza toga brat tajnik Brozović referiše o predlozima župe Mostar, a koja je predložila:

1) da se zaključak Izvršnog odbora Saveza od dana 1. juna 1931 god. tač. 3 (Sokolski glasnik br. 26 str. 6 iz 1931 god.) protegne i na one sokolske jedinice koje su bile osnovane već u toku 1930 god. u koliko one nisu produženje koje ranije sokolske organizacije. Više je nego sigurno, da Savez neće moći nikada naplatiti tih potraživanja, pa ona samo predstavljaju nepotrebnih balast za savezne računovodstvo. — Sednica konstatuje, da je pretežna većina baš tih društava platila i udovoljila svojim obavezama, pa zato se ovakav predlog ne može uvažiti.

2) da se Savez ponovno zauzme za oprost svih sokolskih priredaba od svih taksa. Sokolske priredbe ne bi se smele tretirati na isti način kao i priredbe drugih organizacija, čiji unutrašnji rad ne zahteva nikakvih gotovo materijalnih sredstava. Potrebno je oprostiti od taksa i prikazivanje filmova, koji služe u poučno tehničke i propagandne svrhe. Najžalosnije je to, da se oporezuju i pretpostavljaju nepotrebnih lutaka, koje su jedno od najuspešnijih vaspitnih sredstava za decu. — Tajnik brat Brozović po ovom predlogu referiše, da je Savezu SKJ stiglo dosada više molba za oprost od plaćanja taksa na sokolske priredbe, a za koje je Savez zamo-ljen da poradi na tome da se one uvrste u finansijski zakon. Naročito bile su dokumentarno obrazložene molbe Sokolske župe Ljubljana, koja je molila, da se od državnih i banovinskih taksa oslobode sve sokolske priredbe, a ne samo one koje imaju karakter javnog časa ili akademije. Nadalje molba sletskog odbora Ljubljanskog pokrajinskog sleta, da se sve priredbe koje se budu održavale prilikom sleta u ovoj godini, oslobode od plaćanja tih taksi. Kako ove tako i sve ostale molbe tajništvo Saveza uputilo je bratu dr. Otonu Gavrančiću, kao bratu Sokolu, narodnom poslaniku i članu finansijskog odbora Narodne skupštine, a sa zamolbom, da se on zauzme za njihovo povoljno rešenje. Brat dr. O. Gavrančić odgovorio je Savezu pismeno, da nije imao uspeha ni za jednu od dostavljenih mu molbi, jer g. Ministar finansijske principijelno odbija da se takvi amandmani unose u finansijski zakon. Šta se tiče naročito sletskog odbora g. Ministar finansijske mišljenja je, da se treba obratiti Pretsednici vlade, pa će mu Ministarski savet nastojati da u drugoj kojoj formi izade ususret potrebama koje iziskuje ljubljanski slet. Savez je primio od župe Maribor već pre naročitu molbu, da se sve pretpostave lutarskih pozorišta oslobode od plaćanja taksa. Ova molba bila je upućena Ministarstvu fiz. vaspitanja naroda, ali je ono odgovorilo, da su već dovršeni predlozi za amandmane od strane pojedinih ministarskih resora, pa savetuje, da se uprava Saveza obrati ovakovom molbom kojem Sokolu - narodnom poslaniku, koji je istovremeno i član finansijskog odbora. Tajništvo Saveza uvažilo je ovo rešenje pa je ovu molbu uputilo bratu Lov-

ri Petovaru, a sa zamolbom, da on s ostalom braćom narodnim poslanicima, koji su članovi finansijskog odbora, poradi na njezinom povoljnom rešenju. No nažalost to se nije moglo ishoditi, jer je sama molba i opet doživela neuspeh na principijelnom stanovištu g. Ministra finansijske. Šta se tiče kinopredstava i tu je Savez učinio sve što je mogao. Opetovano puta s obrazloženim predstavkama intervenirao je u Ministarstvu finansijske. Tu intervenciju učinio je dapače već godine 1930 svojim aktom br. 659 od 3. maja, ali dobio je rešenje br. 33.244 od Ministarstva finansijske, a kojim se rešenjem deciderano izjavljuje, da bioskopi ne mogu na nikoji način biti oprošteni od taksa za prikazivanje. Sve dosadašnje molbe u tom pravcu bile su pozivom na ovo rešenje odbijene. Uprava Saveza voljna je i nadalje da radi u pravcu predloga, kako ga je iznela župa Maribor, ali više od toga ne može učiniti, jer je kako se vidi izabrila sva sredstva koja joj stoje na raspoloženju, a sama odluka nije do nje, već do faktora van nje. — Prima se do znanja.

3) Da se eventualne državne i banovinske potpore dele župama srazmerno broju njihovih jedinica i intenzivnosti njihova delovanja. Nadalje, da se pojedinim sokolskim jedinicama ne dodeljuju nikakove potpore bilo od države, banovine ili Saveza bez prethodnog konsultovanja njihove župe. Naime, baš ovih dana se je dogodilo da je Ministarstvo za fiz. vaspitanje delilo potpore pojedinim jedinicama bez prethodnog traženja mišljenja od njihovih župa. — Tajnik brat Brozović referiše po ovom predlogu, da je uprava Saveza od više župa primila obavesti da su razabrale iz novinskih vesti, da su neka sokolska društva primila potpore od Ministarstva za fizičko vaspitanje naroda. Dapače bilo je društva koja su se izravno obraćala na Savez i tražila su razjašnjenja po toj stvari. Tajništvo Saveza obratilo se sada naročitim aktom broj 3011 od 14. marta na Ministarstva fiz. vaspitanja, a sa zamolbom da mu se objasni, na koji je način navedeno Ministarstvo podelilo ove potpore i da li imade nade u uspeh, ako bi se neka društva, koja su doista u skrajnjem potrebi, obratila na isto propisnim putem svojim naknadnim molbama. Ministarstvo na ovu pretpostavku odgovorilo je svojim aktom br. 600, a u kojemu je spomenulo, da je u svom prošlogodišnjem budžetu imalo svega 200.000 Din namenjenih za pomoć sokolskim domovima. Kako ova suma ni iz daleka nije odgovarala stvarnim potrebama, a koje su bile evidentirane u tom Ministarstvu, to se moglo da podeli minimalne iznose samo onim jedinicama, gde je bila najveća potreba. Ministarstvo kao i ovaj puta tako i u buduću pridržaje si pravo da o potpori koju oni deli iz svog budžeta raspolaže po svom nahođenju, a bez icažjeg diktata. Šta se tiče potpora od banovina uprava Saveza godimice kada traži od banovina izveštaje bilo za pomoć koja je već podeljena ili budžete iz kojih će razabrati, kolika je visina potpore od strane pojedinih banovina sokolskim jedinicama dana, u svojim sprovednim pismima bez izuzetka uvek naglašuje da se ta potpora imade podeliti samo po onim molbama koje su prošle svoj propisan put naim preko župa, a preporukom Saveza. Istina imade slučajeva gde se banovine nisu osvrtele na ovu molbu Saveza, već su radile prema svome nahođenju. Savez je naročitim aktima na mnoge i mnoge takove slučajeve skrenuo pažnju odnosnih banovina, ali je konstatno primio odgovor, da je podela pomoći diskreciono pravo pojedinih banova, koji si i u buduću pridržaju pravo da u podeli odlučuju onako, kako oni nalaze za shodno. Konačno šta se tiče uprave Saveza ona je stalno u svakom pojedinom slučaju bez iznimke pridržavala se postojećih propisa, naime, ako je delila bilo kakove potpore u bilo kakove svrhe da ni u jednom slučaju nije činila ništa, a da nije konsultovala nadležnu župu. — Izveštaj brata tajnika prima se do znanja.

4) da se različite mnogobrojne statistike (prosvetne, tehničke, administrativne i t. d.) svedu na najnužniju meru i to najviše mere pojednostave, što bi sokolske funkcionare oslobodilo mnogo nepotrebnog posla. — Konstatuje se da statistika i ovakove kakove su danas, ako se inače čitav administrativni rad po jedinicama bilo u tajništvu, bilo u prednjačkom zboru ili u prosvetnom odboru vodi saveseo i tačno, i ako je to poslovanje ajour, ne zadaje nikakvog suvišnog posla. Obratno ako se u društvu vodi o svemu stalna evidencija, to unašanje podataka u ovakove tabele je posao od nekoliko desetaka minuta. Teškoća ispunjavanja tabela može se osetiti samo onda, gde je nekontinuirani i nesavestan rad i gde pojedini funkcionari, koji imaju da dužnost da se brinu oko evidencije onih podataka, koji se tabelama traže, ne izvršuju taj posao konstantno, već hvataju podatke onako od oka u poslednji tren. Opravdan je prigovor jedino taj, da nekolovani ljudi nisu u mogućnosti da ispunjavaju ove tabele. No za sada u tom pogledu ne može se ništa učiniti, jer pretpostavka reorganizacija sokolskog Saveza do nece sa sobom izvesne promene, koje će opet neosporno izazvati i promenu administrativnog poslovanja u pojed-

nim područjima sokolskog rada. — Prima se.

5) da Savez na nadležnom mestu posreduje, da se što pre popune sva upražnjena učiteljska mesta na teritoriju mariborske župe i to u prvom redu sa mladim učiteljskim naraštajem, koji je osposobljen za sokolski rad. — U principu predlog se prihvata, ali na njegovoj realizaciji može se poraditi tek onda kada župa Maribor podnese konkretan predlog, jer po ovako općenito sastavljenom predlogu iz kojega se ne razabire koja su mesta upražnjena, ne može se ništa konkretna poduzeti.

6) da bi se omogućilo delovanje streljačkim otecima naših sokolskih jedinica, nužno je potrebno da se Savez zauzme kod merodavnih faktora, da se tim našim otecima dadu one pogodnosti koje uživaju i streljačke družine. — Tajnik brat Brozović vraća se na svoj referat, kojeg je po analognom predlogu župe Sarajevo izneo čas pre. Upozoruje se šta se tiče streljačkih oteka sokolskih jedinica, a naročito glede dodeljivanja pušaka i municije postoji naređenje Ministarstva vojske i mornarice Pov. Dj. Br. 609 od 26. februara 1931 g., a koje je naređenje upravi Saveza saopštilo Ministarstvo vojske i mornarice aktom svojim A. S. br. 17.205 od 27. novembra 1931 g., gde su izričito naznačeni svi uslovi pod kojima se može u svrhu uvežavanja dobiti potrebne puške i municije. Šta se župe toga ne pridržavaju nije krivnja na Savezu, već na njima samima, jer li nisu radile u smislu raspisa, pa je taj sokolski jedinicama ostao nepoznat. Mora konstatovati da je Ministarstvo vojske i mornarice u svim slučajevima gde se je to tražilo bratskim društvima i četama izlazilo najpripravnije u susret ne deleći kod toga protekcije bilo levo ili desno. — Prima se.

7) da se usled očajne ekonomske krize svi pripadnici Sokola, koji aktivno sudeluju u sokolskom radu, a trenutno su bez svakog zaposlenja oproste svoju organizacijskih doprinosa sve dotle, dok ne dobiju zaposlenje. — Sam predlog je suvišan, jer uprava Saveza imajući u vidu baš to nezaposlenje u svima slučajevima, gde joj se podneo spisak članstva koje je nezaposleno, a koji je spisak overila župa, oslobadalo je takova lica od savezne poreze. Od drugih organizacijskih doprinosa nemoguće je osloboditi, jer to nije nadležnost Izvršnog odbora Saveza, već župa i društva. Dolazio bi jedino u obzir ozledni fond, ali od plaćanja istoga ne može se temeljem pravilnika nikoga osloboditi.

8) da Savez raspíše natečaj za narte praktičnih, higijenskih i neraskošnih sokolskih domova i da se pri tome obrati pažnja na pojedine naše krajeve, na materijal. Svi odabrani narti da se otkupe i izdaju u posebnoj knjizi. Kada bi to imali mnoge bi naše jedinice, osobito one u krajevima bogatim drvetom, već imale skromne sokolane bez nepotrebnog zaduživanja. Tajnik brat Brozović izveštava: Gradjevinski oteck Saveza baš ovu pitanje, naime izgradnje jeftinih domova, temeljito proučava. U tu svrhu i uprava Saveza poduzela je najpospešnije akcije, jer naš cilj nije da dižemo luksuzne domove u izgradnji kojih troše se horendne sume na spoljni izgled, dok unutrašnjost ne odgovaraju ni najprirodnijim potrebama sokolskog društva. Baš radi ove spoljne luksurioznosti društva upadaju u dugove i donosi njihov rad nakon dovršenja doma sastoji se jedino u tome da muku muče kako i na koji način će da te svoje domove oslobode verovnika. U vidu da je glavno da se imade mogućnosti za uspešan rad, a baš kod sokolskih četa, Uprava Saveza stavila se u sporazum sa velikim našim državnim preduzećem Šipad, koje je najpripravnije izišlo ususret njezinoj želji i izradilo tri modela jeftinih drvenih domova, a koje je ono u mogućnosti da lificuje brzo i solidno. Ti modeli i planovi tih domova bili su izloženi na sokolskoj izložbi u Beogradu i naišli su na opšte interesovanje i danas već mnoge i mnoge jedinice nalaze se u pregovorima sa navedenim preduzećem u svrhu nabave takovih domova. Planovi, kao i slike tih modela izaiće u jednom od narednih brojeva »Sokolskog glasnika«. Gradjevinsko odeljenje Saveza dosada je uvek u svim slučajevima kada se neka četa ili društvo obratilo na Savez, najpripravnije izlazilo ususret i izradio potrebne planove, kao i stručnim savetom bio pri ruci kod same izgradnje i izrade predračuna. Ne samo da je neoprakčno nego nije ni preporučljivo, da se izrade narti samo od oka, jer od takovih planova nema nikakove koristi, pošto je izradba vezana za sam teren i klimatske prilike, pa je uvek svrsishodnije, da se prilike ispituju na licu mesta i da se plan tačno udešava prema položaju samog gradilišta. Pa kao dosada tako će i u buduću gradjevinski oteck razviti svoju najveću delatnost i kodg zatraži njegovu stručnu pomoć biti mu pri ruci, pa je usled toga izdavanje takove knjige suvišno. — Prima se.

9) da savezna Uprava odmah započne akcijom da se na merodavnom mestu isposluje besplatna vožnja za — ako ne sve vežbače, — a ono za vežbajuće članstvo sokolskih četa, kao i za ono vežbače članstvo naših društva-

va, koje je seljačkog i radničkog staleža i za naraštaj i decu, koje će učestvovati na ljubljanskom sletu. Konstatuje se, da se organizacija pokrajinskog sleta u Ljubljani nalazi u rukama naročito sletskog odbora i da taj odbor samostalno razvija svoju akciju. Taj je odbor već dosada sam direktnim putem zatražio železničke povlastice za slet, a Uprava Saveza već po svojoj dužnosti uvek je spremna da svaku opravdanu želju tog odbora na kompetentnim mestima preporuči i zagovori i založi za povoljno rešenje. Uprava Saveza posvećuje pokrajinskom sletu u Ljubljani najveću pažnju, šta je dokumentovala i svojom povećom pozajmicom tom sletskom odboru i time omogućila da se može započeti preparatornim sletskim radovima. Kakove i koje povlastice zatražiće sletski odbor u Ljubljani stvar je njegova, a ne Uprave Saveza, pa zato je i ovaj predlog kao takav barem za sada bespredmetan.

10) predlaže da bi sve naše župe trebale biti zastupane u upravi Saveza, a njihovi zastupnici bi ujedno bili referenti za svoje župe. — Sam predlog jednako je bespredmetan, pošto se radi na izmeni zakona o osnutku Saveza SKJ, a koja izmena imala bi doskora uslediti, prirodno da će se tom izmenom provesti i čitava reorganizacija u našem Sokolstvu. U toj reorganizaciji i opet predviđa se kao i u bivšem Jugoslovenskom Sokolstvu Savez zbor delegata svih župa, koji bi se sastajao dva puta godišnje, a koji bi većao i zaključivao o svim pitanjima koja su zajednička za celokupno naše Sokolstvo. Današnja Uprava Saveza odmah čim dođe do izmene zakona pristupiće izradi novih pravilnika i statuta, koje će dati na mišljenje svima bratskim sokolskim župama, pa će se tako pružiti prilika celokupnom Sokolstvu da učestvuje u izradi novih ustanova, kao i u samoj reorganizaciji Sokolstva.

Pošto je time tajnik brat Brozović dovršio svoj referat o predlozima sokolskih župa, prelazi se na daljnju tačku dnevnoga reda: sednica plenuma Savezne Uprave.

Pošto su se raspravila sva pitanja tehničke prirode zaključuje se, da se plenumu savezne Uprave podnesu referati svih oteka Saveza osim tajničkog i blagajničkog izveštaja, zatim predlozi tačno onako kako su raspravljani na ovoj sednici. Jednako da se podnese i referat o akciji Izvršnog odbora gledom na poslanicu Katoličkog episkopata i izmene zakona o osnutku Saveza SKJ.

Po tome prelazi se na daljnju raspravu dnevnoga reda: Hitni tekući poslovi.

Zatim referiše pretsednik organizaciono-pravnog oteka br. dr. Pavlas, koji upozoruje da se po konačnom rešenju donesenom na sednici Izvršnog odbora Saveza od 17. marta imadu predati krivične prijave u vezi sa poslanicom Katoličkog episkopata. Prijave se imadu podneti u onim župama, gde je ta poslanica bila naročito komentarisana. Iznosi konkretne predloge, koji se prihvaćaju.

Reč uzimlje pretsednik prosvetnog odbora brat dr. Belajić, koji referiše o radu prosvetnog odbora, pa se po njegovom predlogu zaključuje da se u cilju unapređenja trezvenosti u sokolskim redovima priredi sokolska nedelja trezvenosti, koja bi se održala po svima društvima i četama za vreme od 24 do 30. aprila. U tu svrhu izdaje se svima br. župama, društvima i četama naročita okružnica, kojom će se upozoriti da se poradi na tome da ova sokolska manifestacija na polju trezvenosti u ovako širokim razmerama dostigne onaj cilj, koji se želi od svakog dobrog i naprednog Sokola.

Nadalje iznosi predlog prosvetnog odbora, da se u interesu razvika Sokolstva na selu, a naročito u interesu širenja sokolske misli među školskom decom uputi Ministru prosvete pretpostavka, da Ministarstvo prosvete preporuči učiteljsvu osnovnih škola, u kojem Sokolstvo ne samo da nalazi potrebnu saradnju, nego i sigurno jamstvo za uspeh, da po osnovnim školama u selima osniva sokolska dečija odeljenja, koja će se voditi po principima i pravilima velike sokolske organizacije i koja će pripadati, ako nema u mestu sokolske čete, najbližjoj sokolskoj jedinici. — Ovaj se predlog u principu prima, samo ima se još prethodno da se zatraži pristanak načelnika Saveza.

Povodom poziva bratske ČOS, da i ove godine pošaljemo svoje polaznike u njzinu prosvetnu školu, predlaže da se sa zahvalom ova ponuda primi i da se u tu četrnaestdnevnu školu pošalju dva brata po izboru saveznog prosvetnog odbora, a na osnovu natečaja. Predlaže odmah i sam naert natečaja, koji se u celosti odobrava.

Konačno saopštava da je kooptiran za tajnika prosvetnog odbora Saveza brat Vladan Labus iz Novoga Sada, pa se ova kooptacija odobrava.

Tajnik brat Brozović referiše o tekućim poslovima: Pokrajinski Savez Ruskog Sokolstva u Jugoslaviji u ime svoje XI glavne skupštine najsrdačnije pozdravlja starešinstvo Saveza i celokupno Jugoslovensko Sokolstvo, moleći da i ovom prilikom primi izjave njihove iskrene bratske ljubavi, vernosti i duboke za-

hvalnosti na stalnoj bratskoj pomoći u njihovom sokolskom radu. — Prima se do znanja.

Podnosi na odobrenje listu nove uprave Sok. župe Beograd. — Prima se do znanja i odobrava.

Konačno izveštava da će se sednica Međunarodne federacije gimnastičkih saveza održavati 11 i 12. aprila u Lozani. Načelnstvo Saveza već je raspravilo ovaj poziv i kao svoga delegata odredilo zamenika načelnika brata Josipa Jerasa. Na dnevnom redu sednice federacije nalazi se važna tačka izbor pretsednika federacije, pa bi trebalo svakako da i od strane Uprave Saveza uz načelnstvo bude prisutan delegat Saveza. — Prima se time da se kao delegat odreduje brat Dura Paunović. O učestvovanju obojice imade se izvestiti Međunarodni gimnastički savez.

Pretsednik organizaciono-pravnog oteka brat dr. Pavlas u predmetu založne isprave Sokolskog društva Mursko Središte iznosi svoje mišljenje da se založna isprava putem uprave župe imade dostaviti upravi sokolskog društva, da sprovede uknjižbu prava zaloza u korist Saveza.

Nadalje u predmetu pretpostavke Sok. društva Beograd-Matica, a glede upisa učenika saobraćajne škole u beogradska sokolska društva upozoruje da je ovo pitanje regulisano u zadnjem začelu 6 § društvenih pravila, te se prema tome ima postupiti po ovim naređenjima. — Prima se do znanja.

Brat dr. Dragić referiše o tekućim poslovima ozlednoga fonda, pa se zaključuje da se Franji Kesiću, naraštajcu Sok. društva Zagreb I, votira iznos od 600 Din, a sestri Leli Lugarić, članici Sokolskog društva Zagreb I, iznos od 600 Din. Sokolsko društvo Velika Kikinda zatražilo je da se sokolska deca koja vežbaju u društvu oslobode od plaćanja ozlednoga fonda. Kako je ovaj zahtev navedenoga društva protivan pravilniku, to ga odbor nije mogao usvojiti. — Konačno po predlogu ozlednoga fonda rešeno je, da se sestri Ljubici Marković, članici Sokolskog društva Indija nadoknade putni troškovi, koje je imala putujući sa sleta iz Praga za Indiju, a to s razloga što je bila prisiljena da ostane u Pragu iza sleta jer je kod nje izvedena teška hirurška operacija.

Konačno uzimlje reč ekonom Saveza brat Branko Živković, koji podnosi opširan referat o hitnim tekućim poslovima gospodarskoga oteka, pa se temeljem predloga zaključuje:

Molba Sokolskog društva Šibenik za podeljenje zajma u visini od 300.000 Din ne može se uvažiti radi loših materijalnih prilika Saveza. No da se to pitanje ipak nekako reši gledom na to da je Sokolsko društvo Šibenik na izloženoj pograničnoj tački, ima se molba podneti plenumu savezne uprave ne bi li se našao neki izlaz iz teške situacije u kojoj se društvo nalazi.

Molba ruskog umetnika Alisova Sergija kojom nudi na prodaju skulpturu Nj. V. Kralja za cenu od 3000 Din ne uvažuje se s razloga jer Savez nema za to raspoloživih sredstava. — Župa Bjelovar moli ponovno da se izade ususret majci pok. brata Nikole Lukića i da joj se omogući prenos njegovih posmrtnih ostanata iz Beograda u rodni kraj. Ne može se molbi udovoljiti s razloga pomanjkanja potrebnih sredstava. — Sokolsko društvo Krapina podnosi molbu da bi mu se votirala jedna izvesna suma za dovršenje i adaptaciju sokolskog doma. Molbi ne može se udovoljiti radi pomanjkanja potrebnih sredstava. —

Konačno ekonom Saveza brat Živković iznosi da je klasna lutrija stavila ponudu da bi se sokolska društva u našoj državi primila za kolektore njezinih srećaka. — Nakon poredene debate a pošto se konstatovalo da bi površnost u prodaji srećaka mogla donasati jako društvima tako župama i Savezu više štete nego koristi, zaključuje se da se ova ponuda ne prihvaća.

Sednica Uprave Saveza SKJ, održana dne 20. marta 1933 u Beogradu

Sednicu otvara u 9 časova pre podne I zamenik starešine brat E. Gangl, koji pozdravlja sve prisutne i određuje da zapisnik ove sednice ima overiti brat Momir Korunović.

Uvodno konstatuje, da je prisutan dovoljan broj članova, pa zato je sednica moguća da stvara sve pravovaljane zaključke. Dnevni red određen je u smislu člana 18 Statuta o organizaciji i poslovanju Sokola Kraljevine Jugoslavije, a tekom sednice raspravljaje se i zaključivati na osnovu izveštaja i predloga, koje će podneti referenti načelnstva, prosvetnog odbora i pojedinih oteka, te na osnovu predloga koje su poslale bratske sokolske župe.

Iza toga pretsedavajući nastavlja: Braćo i setre, pre nego predemo na rad dužnost nam nalaze da se setimo onog brata koja danas ovde nema više među nama, a to je naš pokojni brat Mihajlo Lukić (svi ustaju). Svi ga mi znamo kao dobrog brata i marnog sokolskog radnika, koji je bio među prvima koji su podigli žublu Sokolstva u kraljevini Srbiji i koji je započeo radom oko osnivanja sokolskih društava ovde na

jugu. Pokojni brat Mihajlo Lukić bio je u svakom pogledu brat i odličan nacionalni radnik, koji je svoje umne i fizičke snage posvetio ne samo radu na sokoljskoj knjizi, već je kao takav delovao i u Lužičko-srpskoj ligi, u Prvom beogradskom pevačkom društvu, a najlepše uspomene ostavlja među svojim učenicima, kojima je bio kroz toliko niz godina vaspitač i prosvetitelj. Uspomeni ovakovoga brata kliknimo večni: »Slava!« (Svi prisutni kliču trokratno: Slava!) Pridržavam pravo da o svim pitanjima koja zasačaju u naš sokoljski život progovorim na glavnoj godišnjoj skupštini Saveza. Za danas saslušajte referate pojedine braće referentni iz izvršnog odbora Saveza. Temeljnih ovih referata raspravljajte i donosite zaključke, koji će biti ne samo smernica našem daljnjem radu, već koji će biti od opće koristi po naše Sokolstvo. Potreba je to baš sada u ova vremena, kada Sokolstvo na svojim grudima odbija teške navale protivnika. Istina, nisu nas slomili i neće nas slomiti, jer istina i pravda na našoj su strani. Svima vama poznato je kako stoji stvar sa biskupskom poslanicom. To znadu ne samo naši sokoljski krstari, već i najširi redovi pučanstva naše države. I ako je naša obrana bila muška, častna i dostojna, moram da danas na ovome mestu podvučem, da je jučer u Narodnoj skupštini od strane narodnih poslanika i brata Ministra za fizičko vaspitanje naroga pružena jedna od najjačih obrana naše časti i našeg imena. Sa ovoga mesta neka im bude izrečena naša zahvalnost. No time još nije naša odbrana zaključena, jer naš ponos, naša povredena čast traži potpunu satisfakciju. Pobrinuli smo se da i nju dobijemo, jer nećemo nikada dozvoliti da bilo ko kalja čistu sok. ideju, naš nesrećan i požrtvovan rad za dobro otadžbine i naroda.

Nadalje, braćo, unutar naših redova pokreće se i drugo pitanje, a to je izmena zakona o osnutku Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Izvršni odbor Saveza SKJ tekom ove godine učinio je sve što je do njegovih snaga, da dođe do realizacije rezolucije poslednje glavne skupštine Saveza. Imamo pozitivnih uverenja da će se i to sprovesti i da će tako princip sokoljskog demokratizma doći do punoga izražaja.

Konačno vrlo važno pitanje koje se pokreće unutar naših redova je pitanje sanacije sokoljskih domova. To je jedno od najvažnijih pitanja po opstanak naše organizacije i ono nema da se skida sa dnevnoga reda sve dole, dok ne bude rešeno onako. Kako to iziskuje potreba našega Sokolstva. Mogu da vam kažem da je izvršni odbor Saveza po tome predmetu učinio sve, a u prvom redu da dobijemo potrebnu sanacijsku zaliu. No žalost teške privredne prilike prouzrokovala su da je ta naša akcija došla na mrtvu tačku. Ali ova konstatacija još ne znači da smo prekrstili ruke i napustili čitavu stvar. Ne, naša akcija ide dalje, ona se razvija istim tempom kao i do sada i uveravam vas, da nećemo mirovati dok ne nademo puteva i načina da bilo na koji način ovo pitanje povoljno rešimo, jer smo svesni toga, da samo u našim slobodnim domovima može da se razvija nesmetan i poletan rad.

Od važnih događaja u našem sokoljskom životu dužnost mi je da vam spomenem sednicu Saveza slovenskog Sokolstva, koja se tu nedavno održavala u Ljubljani. Iz izveštaja razabrali ste, da se radi o tome da se izmeni sam Statut ove naše najviše sokolske ustanove, a sve u cilju da bi organizacija dobila što više mogućnosti za širi rad. O tome još poverljivo raspravu i na samoj godišnjoj skupštini i doneti potrebne zaključke.

Konačno pre nego završim, dužnost mi nalaže da se setim ovde prisutnih članova savezne uprave br. Ivo Polića, starešine Sokolske župe Sušak, koji je eto neki dan navršio 25 godišnjicu svoga plodonosnog sokoljskog rada. Prem smo mu odaslali i pismenu čestitku, neka danas ovde primi naše iskrene bratske želje, da bi i u daljnjem toku svoga života pun snage poradio dalje na korist naše celine. A sad, braćo, pozdravljajući vas sve sa iskrenim i bratskim: »Zdravo!« predim na posao.

Brat Paunković u nadopuni pozdravnog govora brata Gangla referirao o amandmanu finansijskog zakona. Izvršni odbor Saveza čim je doznao za nameravani amandman odmah je prosvetovao kod nadležnih ministara i uspeo je, da je od amandmana u finansijski zakon ušla samo ona tačka, koja govori o tome kako se u podizanju poljoprivrede naše sokolske čete imaju tretirati na isti način kao i zemljoradničke zadruge. Sem toga izvršni odbor Saveza primio je od g. Ministra finansija pismeno saopštenje, da se u buduću o Sokolstvu neće donositi ništa, a da se pre toga ne konzultuje upravu Saveza.

Pretsedavajući brat Gangl na to u smislu zaključaka izvršnog odbora Saveza predlaže da plenum savezne uprave potvrdi, da se glavna godišnja skupština Saveza održi 23 aprila o. g. u Beogradu, a poverljivi sastanak, na kome će se raspraviti sav materijal za samu skupštinu, da se održi dan pre, t. j. 22 aprila kroz čitavi dan. — Prima se.

Po tome se prelazi na izveštaj pojedinih funkcionara izvršnog odbora Saveza.

Prvi uzimlje reč načelnik Saveza brat Miroslav Ambrožić, koji podnaša iscrpiv izveštaj o zboru župskih načelnika i načelnica, koji se održavao dan pre ove sednice. Iznosi da su donešeni zaključci glede uvadanja vojničkih vežba u sistem telovežbenoga rada po našim jedinicama. Nadalje organiziraju se i pripravnost Sokolstva za sve eventualne potrebe naše države, a u buduću forsiraće se i smučarstvo u koju svrhu će se održati naročiti smučarski tečajevi. Jednom rečju program tehničkog rada u Sokolstvu znatno će se proširiti i to u svim onim smerovima, što je i svrha Sokolstva, naime da sve svoje sile stavi u službu naroda i države. Načelnik Saveza želeći da što jače naglasi baš u oči glavne godišnje skupštine Saveza princip sokoljskog demokratizma stavilo je na zboru župskih načelnika i načelnica pitanje poverenja, pa je to poverenje jednoglasno izraženo time, da je odlučeno da sadašnje načelnikstvo u celini kao i do sada vodi sokoljsko delo. — Izveštaj se prima do znanja.

Brat dr. Pavlas, predsednik organizaciono-pravnog oteka, referirao o radu izvršnog odbora Saveza gledom na izmenu zakona o osnutku Sokola kraljevine Jugoslavije. Iznosi da je po izvršnom odboru izrađen novi projekat zakona, koji odgovara zahtevima stavljenim rezolucijom prošle glavne godišnje skupštine Saveza, a koji je projekat predan na svim merodavnim mestima, gde je naišao na odaziv, pa smo dobili uveravanje da će se našim zahtevima izaci u susret. No pošto ne znamo vreme kada bi moglo doći do te promene, to predlaže da se prihvati donji zaključak kao predlog za glavnu godišnju skupštinu Saveza:

»Izvršni odbor uprave Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije ovlašćuje se od glavne godišnje skupštine Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, da stupanju na snagu zakona o izmenama i dopunama zakona o osnivanju SKJ:

1. odredi saziv vanrednih glavnih skupština sokoljskih četa, društava i zatim župa sa dnevnim redom: izbor uprave;

2. da izradi pravilnik za održavanje ovih skupština u duhu osnovnih načela novoga zakona;

3. da po izvršenom izboru uprave sokoljskih župa odmah sazove saveznu glavnu skupštinu radi izbora savezne uprave i donošenja nove organizacije i da izradi pravilnik za saziv ove skupštine;

4. da pripremi celokupnu novu organizaciju u duhu naređenja novoga zakona, i da predloge za novu organizaciju pošalje upravama župa, da bi delegati mogli novu organizaciju proučiti pre održavanja glavne skupštine. — Prima se!

Brat dr. Belajčić u detalje referirao o samoj poslanici, njezinom učinku na sokolske redove, kao i na šire slojeve naroda u čitavoj državi. Nadalje izveštava što je izvršni odbor Saveza uradio u odbrani povredene časti i sokoljskog imena, na kakovu je reakciju naišla poslanica, kao i o daljnim koracima koji će se poduzeti u samoobrani.

Brat dr. Pavlas u nadopuni izveštaja brata dr. Belajčića navodi, da su prema zaključku izvršnog odbora Saveza predane tužbe, i to samo protiv onih koji su poslanicu čitali i na jedan uvredljiv način po Sokolstvo komentarisali. Onim župama, na čijem teritoriju su se zbili ovi slučajevi, dane su potrebne upute i punomoći za podizanje krivičnih prijava. — Prima se do znanja.

Brat dr. Belajčić podnosi iscrpiv izveštaj o radu prosvetnoga odbora. — Čita uvod izveštaja tog odbora za glavnu godišnju skupštinu Saveza i moli za njegovu aprobaciju. — Prima se i odobrava.

Urednik »Sokoljskog glasnika« brat Čelar referirao o stanju glavnog saveznog organa, koji se izveštaj prima do znanja.

Po njegovom predlogu zaključuje se da se čeli izveštaj sednice Narodne skupštine, u kojoj se raspravljalo o budžetu Ministarstva fizičkog vaspitanja naroda, donese kao prilog »Sokoljskog glasnika«.

Pretsednik ozlednog fonda brat dr. Dragić podnaša izveštaj o radu ozlednoga fonda. Po njegovom izveštaju isplaćeno je prošle godine na ozlede 80.519 Din. Ako se ova isplata isporodi sa isplatom iz godine 1931, a koja je iznosila 37.770 Din, to vidimo da je prošle godine isplaćeno više za 42.749 Din. Glavnica ozlednoga fonda prošle se godine povećala za 92.304 Din, a stanje samoga fonda na dan 31 decembra 1932 godine iznosi 530.484 Din.

Na koncu ovoga izveštaja predsednik ozlednog fonda br. dr. Dragić konstatuje, da se je u vreme poslovanja i rada pokazalo da treba izvršiti neke izvesne izmene u pravilniku Ozlednoga fonda, a kojim bi se izmenama još bolje zaštitilo sokoljsko članstvo u slučajevima povreda.

Izveštaj ovaj u celosti prima se do znanja, a s dodatkom da će se izmene pravilnika uzeti u obzir kod izradbe novih pravilnika.

Za narodno-obrambeni otek podnaša izveštaj brat dr. Riko Fuks. U

svome izveštaju iznosi u kojim se smervima kreće akcija narodno-obrambenoga oteka, što je dosada sa strane od toga oteka učinjeno i što bi bilo potrebno da se uradi gledom na onu našu braću i sokolske jedinice, koje razvijaju svoj rad u krajevima gde još uvek postoji izvesna ugroženost.

Pošto je vreme podmaklo, to predsedavajući brat Gangl prekida sednicu i zakazuje njezin nastavak za 4 sata posle podne.

Nastavak sednice,

Popodne u 4.30 časova sednica se nastavlja.

Potpredsednik brat Gangl saopštava da smo primili poziv od Saveza poljskog Sokolstva, da učestvujemo na njihovom ovogodišnjem sletu u Lavovu, koji će se održati meseca juna. Mišljenja je, da se pozivu odazovemo i da odašaljemo jednu delegaciju. — Predlog se u principu prima, a glede delegacije neka odluči Izvršni odbor Saveza.

Brat Verij Švajgar podnosi izveštaj o radu statističkog oteka Saveza. U svom referatu veli da je ovaj otek svoj rad usmerio u dva pravca, i to: 1) u sređivanju saveznog katastra i 2) u sastavu statistike celokupnog Saveza. —

U pogledu sređivanja katastra izvršeni su potpuno radovi za 1931 god., a za god. 1932 napredovao je tako daleko, da postoji mogućnost da će se ti radovi završiti za dva do tri meseca, pa će prema tome statistika biti potpuna a jour. No još je uvek mnogo društava i četa koje do danas nisu zavedene u savezni katastar. Učinjeni su koraci da se u tom pogledu zavede potreban red. Statistika za god. 1932 izrađuje se. Do danas savezni statistički

otsek primio je preko 1300 velikih statističkih izveštaja. Župe su u pretežno većini udovoljile traženjima. Statistika za prošlu godinu biće u glavnim konturama gotova do glavne godišnje skupštine Saveza. Nadalje izrađuje se statistika za god. 1930 i 1931, pa će se i taj rad blagovremeno završiti. Pošto će biti sastavljene sve statistike odlučeno je da se izda štampan statistički pregled o radu našega Sokolstva u poslednje tri godine. Sada se radi na izradbi uputstava za statistički i katastralni rad, a koje će biti izdane u naročitoj knjizi. — Izveštaj prima se do znanja.

Ekonom Saveza brat Branko Živković podnosi izveštaj gospodarskog oteka Saveza. Predočava proračun za buduću godinu, kao i sam bilans prošlogodišnjeg poslovanja. — Njegov se izveštaj prima do znanja i otštampe se zajedno sa svima računskim tabelama u knjizi redovitih izveštaja za glavnu godišnju skupštinu Saveza.

Brat dr. Hugo Werk uzima reč da u vezi s izveštajima svih oteka, a naročito narodno-obrambenoga, iznese nekoliko misli, a u cilju da doprinese pravilnom shvatanju položaja na jugozapadnoj granici, kao i da u povodu izveštaja gospodarskog odbora kaže ono, što po svom shvatanju treba da kaže (vidi uvodni članak, op. uredništva).

Tajnik brat Brozović podnosi izveštaj o predlozima sokoljskih župa (vidi sednicu Izvršnog odbora SKJ od 17 marta o. g.).

Svi izveštaji na predloge primljeni su i odobreni, a s dodatkom da šta se tiče sanacije izgradnje sokoljskog doma u Šibeniku da uprava Saveza 1) upravi na nadležno Ministarstvo fiz. vaspit. naroda, nadalje Ministarstvo prosvete i Ministarstvo finansija akt

u kojem će upozoriti na veliko značenje sokoljskog doma u Šibeniku i na teške posledice koje bi se rodile odatle, ako bi taj dom pao u tudinske ruke. Za slučaj, da se u ovom traženju ne uspe onda 2) da se podnese predlog glavnoj skupštini Saveza, da se imade ustanoviti vanredni doprinos za celokupno članstvo Saveza SKJ od 1 do 2 Din godišnje, a dobivenim iznosom da se sanira sokoljski dom u Šibeniku.

Ovaj se predlog prima. Brat Vlado Veselić u ime revizijskog odbora Saveza podnaša izveštaj o poslovanju ovoga odbora, koji je u više mahova tekom godine pregledao blagajničko poslovanje Saveza i našao ga u potpunom redu. Ovakav izveštaj podneće oni i glavnoj godišnjoj skupštini Saveza.

Konačno izveštava, da su revizori pregledali i samu bilansu Saveza za prošlu godinu, te ju pronašli ispravnom i u skladu s poslovnim računima.

Po tome prelazi se na poslednju tačku dnevnoga reda; slučajnosti; pa se povela debata o važnim pitanjima u vezi sa štamptom.

Nakon dovršene debate zaključuje se, da već određena anketa za sokoljsku štampu raspravi i ovo pitanje, pa da po njemu podnese referat Izvršnom odboru Saveza.

Konačno tajnik saopštava da je pokrajinski Savez ruskog Sokolstva upravio sednici plenuma akt kojim izražava svoje ogorčenje usled napadaja na Savez Sokola kraljevine Jugoslavije, a koji napadaj drži da je upravljen protiv svih Sokola bez razlike narodnosti slovenske, jer su svi Sokoli nosioci Tirševe ideje.

Pošto je time dnevni red sednice bio potpunoma iscrpljen, to predsedavajući brat Gangl zaključuje sednicu.

Protestni telegrami sokoljskih župa, društava i četa protiv poslanice Katoličkog episkopata

(Nastavak.)

Ljubljana. Najodlučnije protestujemo protiv napadaja na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokol Vič.

Sodražica. Sokolstvo ogorčeno odbija napad katoličkog episkopata na Sokolstvo, jer ruši verski mir i raspljuje kulturnu borbu. Tražimo poštovanje državnih zakona i ustava. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Živeo Sokolstvo! Sokolstvo Sodražica.

Čabar. Sakupljeni na godišnjoj skupštini, gledajući dnevno tužni Snežnik i srotu Istru, puni ogorčenja protestujemo protiv napada katoličkog episkopata. Ali uzalud im nastojanje, jer sokolsko bratstvo ne može propasti već će i dalje stajati na braniku našeg Kralja i velike domaje Jugoslavije. Sokolstvo Čabar.

Dolenja vas pri Ribnici. Sokol Dolenja vas svoje sednice najodlučnije protestuje protiv ispada jugoslovenskog episkopata na SKJ. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija. Starešina Josip Henigman.

Ljubljana. Ljubljanski Sokol odbija i osuđuje nečuvne napadaje katoličkog episkopata na Sokolstvo. Neke Savez izvoli preduzeti sve da se očuvaju tekovine naših predaka i zaštititi nesmetan razmah našeg pokreta. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Uprava.

Dob pri Domžalah. Sa najvećim ogorčenjem odbijamo napadaje katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Živeo Sokolstvo! Sokol Dob.

Medvode. Sokolstvo društvo Medvode ogorčeno protestuje protiv napadaja na Sokolstvo. Zdravo! Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija!

Komenda. Sokol Komenda najodlučnije protestuje protiv napadaja katoličkog episkopata na SKJ i moli Savez da učini sve potrebno da se dobije zadovoljština.

Ljubljana. Sokolstvo društvo Ježica sa Sokolom četom Skaručnu protestuje protiv neosnovanog napadaja, koji se izvršio u nedelju 8 januara o. g. u katoličkim crkvama na Sokolstvo zbog zaključka za grebačke episkopske konferencije od 17 novembra 1932. Molimo zakonsku zaštitu protiv sličnih napadaja. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Starešina Germek.

Osilnica. Izvolite primiti izražaj ogorčenja protiv napada katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokolska četa Osilnica.

Grosuplje. Ogorčeno protestujemo protiv neosnovanog napadaja katoličkog episkopata na Sokolstvo i molimo da učinite sve u zaštitu naše uzvišene ideje i drage otadžbine. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokolstvo Grosuplje.

Kamnik. Odlučno protestujemo protiv tendencioznog napadaja katoličkog episkopata na Sokolstvo, čije su ideje i putevi uzvišeni nad ovakovim pojavama verskog fanatizma. Za Sokol Kamnik, starešina dr. Karba.

Ljubljana. Sokol Zgornja Šiška protestira protiv napada katoličkog episkopata na Sokolstvo Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija!

Velike Lašče. Primite izražaj ogorčenja i protesta protiv napadaja katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokolska četa Dvorska vas.

Borovnica. Sokol Borovnica ogorčeno protestuje protiv napadaja katoličkog episkopata od 8 januara 1933 sa propovedanica na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Starosta Zupan.

Gorenji Logatec. Odlučno usudujemo kampanju jugoslovenskog episkopata protiv našeg dičnog Sokola. Sokol Gorenji Logatec.

Velike Lašče. Sokolstvo društvo Velike Lašče jednoglasno i ogorčeno protestuje protiv napadaja katoličkog episkopata na Sokolstvo i traži da se ovakvi napadaji u buduću prepreče. Uprava.

Ribnica na Dolenjskem. Sokolstvo društvo Ribnica na Dolenjskem ogorčeno protestuje protiv napadaja katoličkog episkopata na Sokolstvo, jer su potpuno neosnovani. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Zdravo!

Kresnice. Sokolska četa Kresnice najodlučnije osuđuju nečuvni napadaj sveštenstva protiv SKJ. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Starešina Spunt.

Ljubljana. Sa najogorčenijim protestom odbijamo neosnovane napadaje katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokol Zalog.

Dolenji Logatec. Odlučno i ogorčeno protestujemo protiv neosnovanog napadaja katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Živeo Kraljevina Jugoslavija! Dolenji Logatec.

Ortnek. Ogorčeno protestujemo protiv napadaja katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokolska četa Velike Poljane.

Ribnica na Dolenjskem. Odlučno protestujemo protiv poslanice katoličkog episkopata protiv Sokolstva. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija. Sokolska četa Struge.

Čabar. Protestujemo protiv napadaja katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokolska četa Stari Kot.

Soko i Ljubljana — Tabor. Taborska porodica od 2000 lica svečano protestuje protiv pastirskog lista katoličkog episkopata, koji u verskoj netrpeljivosti napada svetlu uspomenu našeg neumrlog brata Tirša i postrava borbu rimsko katoličke crkve protiv sokolske ideje i delovanja sokolske organizacije. Tražimo da se konačno raščisti pitanje, da li pripada vanskolski odgoj omladine sokoljskoj organizaciji ili pak raznim versko političkim organizacijama. Oboje zajedno nemoguće je. Potrebno je da se ctpravi ovaj anahronizam, jer je jasnoća apsolutno potrebna. Nametnutu nam borbu primamo i vodićemo ju čistim srcima, vedrim duhom u apsolutnom smislu Tirševe sokolske ideje. Za nas je Tirš nedotakljiv. Niko ne sme nekažnjavan napadati njegovu svetlu uspomenu. Svako mu svoje. Kako mi cenimo uverenje svakoga, isto tako ne dozvoljavamo da nam se uzima sloboda rada i delovanja po našem dubokom sokoljskom uverenju. Slava uspomeni Dr. Miroslava Tirša!

Gerovo. Celokupno članstvo Sokoljskog društva Gerovo, koje se nalazi na granici susedne nam drage Istre, sa ogorčenjem u duši odbacuje od sebe poslanicu katoličkog episkopata. Mi smo svesni sinovi otadžbine i Sokoli, koji ćemo vazda stajati na braniku majke Jugoslavije uz svog junačkog Kralja. Ovakovi smo bili i bićemo i u buduću.

duće. Živeo Kralj Aleksandar II Živeo Jugoslavija! Zdravo! Starešina M. Lipovec, načelnik Cerić, tajnik Olga Bajić.

Sokolsko društvo Planina. Uprava Sokoljskog društva u Planini pri Rakeku najodlučnije protestuje protiv pastirskog lista jugoslovenskog episkopata, koji je prošlotalo katoličko sveštenstvo 8 januara 1933 u svima crkvama u državi, i u kojoj se napada Sokolstvo na nečuvni način. Molimo, da se protestuje i da krivci dobiju zasluženu kaznu. Zdravo! J. Demšar, starosta, Mila Mrhar, tajnica.

Ljubljana II. Članstvo Sokoljskog društva Sokola II najoštrije protestuju protiv najnovijeg napadaja na Sokolstvo Kraljevine Jugoslavije od strane jugoslovenskog katoličkog episkopata u poznatom pastirskom listu, koji je bio pročitán dana 8 januara 1933 u svima katoličkim crkvama naše države. Odlučno odbijamo klevete, da je Sokolstvo protuverska i bezverska organizacija, koja je štetna za katoličku crkvu, veru i jugoslovenski narod. Utvrđujemo pak striktno na ovom mestu, da Sokolstvo traži od svojih pripadnika krajnju trpeljivost i poštovanje napram svima veroispovestima. Ponovno podvlačimo, da Sokolstvo nije politička niti verska organizacija već strogotelesno odgojna, koja prema idejama besmrtnog esnivača brata Dr. Miroslava Tiršadgaja jugoslovensku omladinu u moralno jake i telesno zdrave građane. Najodlučnije je pak protestujemo protiv napadaja na Savez SKJ, kojemu stoji na čelu sin našeg većeg Sokola, Nj. Vel. Kralja Aleksandra, naš starešina Prestolonaslednik Petar. Sokol II pak usprkos tih napadaja pojačaćesvoje snage za napredak i razvoj uzvišene Tirševe ideje, koja je veća i jača nego ona dra Srebrniča. — Zam. staroste Mirko Krapež, tajnik Kumer.

Sokolska četa Sv. Jakob ob Savi. Odlučno protestujemo protiv tvrdnje poslanice katoličkog episkopata, u kojoj se napada Sokolstvo i molimo bratski Savez da odlučnim gestom spreči namere onih, koji su izdali poslanicu. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Starešina Ivan Pečnik, tajnik Ignac Sojer.

Št. Vid nad Ljubljano. Ovdasnja Sokolska četa protestuje protiv napadaja katoličkog episkopata na Sokolstvo. — Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Četa Vodice. Senkovtoren, Starosta, Ziber, tajnik Stanek.

Vrhnika. Sokolstvo društvo Vrhnika odlučno protestuje protiv napadaja na slovensko Sokolstvo i moli da se preduzmu najenergičniji koraci u zaštitu Sokolstva. Zdravo! Starešina Završnik, tajnik Franc Malavašić.

12. SOKOLSKA ŽUPA MARIBOR

Maribor. Ogorčeno protestujemo protiv napadaja katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Učiteljsko društvo Maribor levi breg.

Študenti pri Mariboru. Odlučno protestujemo protiv napadaja katoličkog episkopata na SKJ. Očekujemo energičan nastup protiv krivaca. Živeo Kralj! Živeo moćna ujedinjena Jugoslavija! Sokol Študenti pri Mariboru.

Petroveci-Križevci. Protestujemo protiv napadaja na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Kraljevina Jugoslavija! Pogrančna Sokolska četa Križevci.

Maribor. Odlučno protestujemo protiv pastirskog lista jugoslovenskog episkopata, koji napada SKJ, koji je naša prva narodna organizacija, Soko Jarenina.

Ormož. Sokolsko društvo Ormož ogorčeno protestuje protiv napada katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Starosta Dr. Ban.

Št. Ilj v Sl. Gor. Sokolska četa Slatki vrh ogorčeno protestuje protiv poslanice katoličkog episkopata protiv Sokolstva. Živeo naš Kralj! Živeo jedinstvena Jugoslavija. Starosta Andrej Kukec.

Oplotnica. Ogorčeni zbog napada na Sokolstvo sa strane episkopata izjavljujemo vernost i odanost. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokol Oplotnica.

Mačkoveci. Protestujemo protiv napada katoličkog episkopata. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Četa Moščanci.

Prevalje. Glavna skupština Sokolskog društva Prevalje ogorčeno osuđuje nečuvanje i potpuno neosnovani napad na SKJ od strane katoličkog episkopata. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokolsko društvo Prevalje.

Mačkoveci. Protestujemo protiv napada katoličkog episkopata. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokolska četa Pečarovci.

Maribor. Sokolsko društvo Maribor III ogorčeno protestuje protiv napada katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Zdravo! Uprava.

Št. Ilj v Sl. Gor. Protestujemo protiv episkopskih napada na Sokolstvo. Kličemo: Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija. Četa Velka.

Maribor. Protestujemo protiv napada katoličkog episkopata na Soko. Sokol Maribor II.

Fram. Odlučno protestujemo protiv napada katoličkog episkopata na Sokolstvo. Ostaćemo uvek verni Sokoli i Jugoslaveni. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokolsko društvo Fram.

Črna pri Prevaljah. Sokolsko društvo Črna pri Prevaljah odlučno protestuje protiv napada katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija!

Ljutomer. Sokolska četa Mala Nedelja ogorčeno osuđuje neosnovani napad katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija!

Slivnica pri Mariboru. Protestujemo protiv napada katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokol Slivnica pri Mariboru.

Dolnja Lendava. Protestujemo protiv napada katoličkog episkopata na Sokolstvo. Sokolsko društvo Dolnja Lendava.

Ptuj. Ogorčeni protestujemo protiv napada katoličkog episkopata na SKJ i tražimo zadovoljštinu. Sokolska četa Sv. Andraž Slov. Gor.

Hoče. Ogorčeno odbijamo napade katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokol Hoče.

Ptuj. Kao nepokolebivi čuvari i verni stražari severne granice naše zajedničke domovine ogorčeno protestujemo i odbijamo neosnovane tvrdnje katoličkog episkopata, jer je naš najviši cilj odgojiti moralan i pošten narod za dobrobit domovine. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokol Ptuj.

Sv. Trojica v Sl. gor. Ogorčeno protestujemo protiv napada katoličkog episkopata na Sokolstvo. Očekujemo odlučne mere. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokolska četa Sv. Trojica v Sl. gor.

Murska Sobota. Uprava Sokolskog društva Murska Sobota na svojoj sednici od 11. januara 1933 god. sa ogorčenjem odbila je napade jugoslovenskog katoličkog episkopata na Sokolstvo. Kličemo: Živeo naš jugoslovenski Kralj! Živeo naša ujedinjena domovina Jugoslavija! Uprava Sokolskog društva Murska Sobota.

Maribor. Ogorčeno protestujemo protiv napada na Sokolstvo. Soko Sv. Marz Vurberg.

Ivanjkovi. Sokolska četa Ivanjkovi ogorčeno protestuje protiv napada katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija!

Rogaševci. Sokolsko gnezdo na severnoj granici domovine ogorčeno protestuje protiv napada katoličkog episkopata na Sokolstvo, koji je bolno odjeknuo u našoj sokolskoj porodici. Radom za kralja i domovinu dokazujemo da su sokolska srca puna vere i snage. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Starosta Weiss.

Maribor. Sokolsko društvo Selnica ob Dravi osuđuje napade episkopata na SKJ. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija!

Konjice. Ogorčeni zbog neosnovanog napada katoličkog episkopata na Sokolstvo tražimo zadovoljštinu i kličemo: Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokolsko društvo Konjice i čete u Špitalcu i Konjiški vasi.

Dravograd. Potpisano društvo najodlučnije protestuje protiv poslanice katoličkog episkopata. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija. Sokolsko društvo Dravograd Meža.

Cankova. Protestujemo protiv napada katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokolska četa Cankova.

Sv. Lenart u Sl. Gor. Sokolska četa Sv. Rupert u Slov. Gor. odlučno i ogorčeno protestuje protiv napada na SKJ od strane katoličkog episkopata. Živeo Kralj! Živeo brat Prestolonaslednik! Živeo Jugoslavija! Prosvetar Jaut.

Št. Ilj v Slov. Gor. Ogorčeno protestujemo protiv poslanice jugoslovenskih episkopa. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokolsko društvo Št. Ilj v Slov. Gor.

Vuzenica. Krajnje ogorčeni odbijamo napade katoličkog episkopata na Sokolstvo. Oduševljeno kličemo: Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokolsko društvo Muta Vuzenica. Starosta Pregl.

Maribor. Sokolska četa u Radvanju pri Mariboru odlučno osuđuje poslanicu katoličkog episkopata protiv Sokolstva. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija!

Maribor. Ogorčeno protestujemo protiv napada katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokol Limbuš pri Mariboru.

Središče ob Dravi. Izjavljujemo naše ogorčenje i najodlučnije protestujemo protiv napada katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokolsko društvo Središče ob Dravi.

Marenberg. Sa ogorčenjem protestujemo protiv napada katoličkog episkopata na Sokolstvo. Sokolsko društvo Marenberg.

Guštanj. Ogorčeni protestujemo protiv neosnovanih napada episkopskog pastirskog lista. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokolsko društvo Guštanj.

Zreče. Ogorčeno protestujemo protiv napada katoličkog episkopata. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokolsko društvo Zreče.

Sv. Lenart v Slov. Gor. Protestujemo protiv neosnovanih napada i kleveta na Sokolstvo. Sokol Sv. Lenart.

Črna pri Prevaljah. Ogorčeno odbijamo napade katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokol Žerjov.

Maribor. Sa ogorčenjem odbijamo i protestujemo protiv napada katoličkog episkopata na sokolsku organizaciju. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Zdravo! Sokolsko društvo Maribor-matica.

Salovci. Sa najsevernije granice naše mile domovine odlučno protestujemo protiv napada na sokolsku organizaciju. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Zdravo! Sokolsko društvo Salovci.

Ptuj. Ogorčeno protestujemo protiv napada katoličkog episkopata na Sokolstvo. Uvek spremni za zaštitu domovine. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Uprava Sokolske čete Sv. Urbana-Ptuj.

Slovenska Bistrica. Ogorčeno protestujemo protiv neosnovanih napada poslanice katoličkog episkopata koji imaju nameru da sruše sokolsku organizaciju. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija. Sokolsko društvo Slovenska Bistrica, Sokolske čete Zgornja Poljskava, Spodnja Poljskava, Črešnjevec, Laporje.

Maribor. Izražavamo ogorčenje protiv napada katoličkog episkopata na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokol Kamnica.

Križevci pri Ljutomeru. Sokol Veržej odlučno protestuje protiv napada katoličkog episkopata na Sokolstvo. Kličemo: Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Starosta Kozar.

Maribor. Ogorčeno protestujemo protiv neosnovanih napada katoličkog episkopata, koje najenergičnije odbijamo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokol Tezno.

Roče. Sa ogorčenjem protestujemo protiv neosnovanih napada na Sokolstvo. Živeo Kralj! Živeo Jugoslavija! Sokol Rače.

(Svršice se.)

Iz telovežbačkog sveta

XIV SLET FRANCUSKOG ZENSKOG TELOVEŽBAČKOG SAVEZA

U junu ove godine održaće Francuski ženski telovežbački savez svoj XIV slet i to u Lili. Po dosadašnjim prijavama izgleda, da će ovaj slet lepo uspeti, jer se prijavilo već 55 društava. Među prijavljenima su i dva društva iz Belgije, dva iz Italije i jedno poljsko iz Francuske. Prilikom sleta održaće se i imenovanom gradu i velike narodne svečanosti.

BILANS SLETA ŠVAJCARSKIH GIMNASTA

Sletski odbor Unije švajcarskih gimnasta zaključio je ovih dana svoj rad i uredio konačni obračun o materijalnom i moralnom uspehu sleta u Arau. Finansijski uspeh sleta iznosi oko 100.000 fr., dakle oko 1.400.000 Din suficita, koja će se svota podeliti na ovaj način: četvrtinu dobije Savez, 10.000 franaka društvo Arau, 20.000 franaka biće uloženo u banci kao osnovni kapital za gradnju vežbaonice u Arau, a s ostalom sumom izgradiće se u Arau veliko letnje vežbalište. Ne samo materijalni uspeh, već i moralni uspeh sleta bio je veoma dobar. Po sletu opaža se u jedinicama sve življiji rad, što će mnogo pridoneti u uspešima budućih sletova.

TELOVEŽBAČKE PRIREDBE NA DUHOVE

Na ovogodišnje Duhovalne održaće se u Amsterdamu u proslavu 25 sleta holandskih gimnasta velike telovežbačke svečanosti, koje su predviđene na više dana. Tom zgodom održaće se i razna takmičenja na kojim će pored domaćih gimnasta uzeti učesnici i Belgijanci, te Englezi. Takmičiće se u prostim vežbama i na spravama, u plivanju, skokovima u vodu, te u narodnim igrama.

I francuski gimnasti održaće na Duhovalne svoj 54 slet i to u Angulemu. Do sada je prijavljeno 346 društava, pa će biti prema tome slet sigurno dobro posećen.

PREDVOJNIČKI UZGOJ U RUMUNJSKOJ

Pošto su dosada gubili na vremenu oni studenti, koji su morali da otužuju vojnički rok, a oni koji nisu morali u vojsku bili su na dobiti, izradilo je Narodno telesnougovorno udruženje u Rumunjskoj predlog o obaveznom telesnom i predvojničkom uzgoju, obaveznom za sve studente, bilo sposobne za vojsku ili ne. Kako bi ovo ušlo u nastavni plan rada, to bi oni koji su sposobni za vojsku otužili samo izvesni dopunski vojni rok za vreme ferija. Nastavni plan predviđa 100 popodneva po 4 sata, ukupno 400 sati posvećenih telovežbi, lakoj atletici, igrama, raznim granama sporta, vojničkim vežbama, a i teoriji. Bude li ovaj predlog primljen, odmah će se pristupiti održavanju posebnog tečaja za instruktore, koji bi preuzeli vodstvo ovog uzgoja. Pored ovog predloga, koji se tiče samo studenata visokih škola, priprema se predlog i za sveopštu obavezu predvojničkog telesnog uzgoja, koji bi se imao uvesti u čitavoj zemlji, i to za sve mladiće po svršetku škole pa do stupanja u vojsku. Kod svake divizije počeli bi se odmah odzavati tečajevi za instruktore. Veliku pažnju posvetilo bi se u nastavnom planu također i smučarstvu.

NOVO PRETSEDNIŠTVO ŠVAJCARSKIH GIMNASTA

Na ovogodišnjoj skupštini Saveza švajcarskih gimnasta izabrana je nova uprava, koja se uvek bira na tri godine. Pretsednik saveza je g. Al. Miler iz Lucerna, potpredsednik g. Teni iz Zeneve, načelnik g. Albert Šrajber i blagajnik g. Švend. Savez ima dvojno tajništvo nemačko i francusko; nemačko tajništvo vodiće za vreme od 1933—1936 gosp. Viler, a francusko gosp. Moran.

PODVOJENOST ČESKOSLOVAČKOG ORLA JOŠ TRAJE

U našem listu bilo je već govora o tome, da je u redovima českoslovačkog Orla došlo do nesuglasica, koje prete da razbiju jedinstvo Orla i prouzruče njegovo cepanje u dve grane, češku i slovačku. Da bi se preprečilo otstup Slovačka vrše se pokuši da se zadrži jedinstvo saveza. U tu svrhu sastali su se 6 marta u Brnu delegati saveza s delegatima Slovačka. Na tom je sastanku došlo do sporazuma, koji bi imao biti osnova za daljnji zajednički rad. Tek što je pak bio sporazum izraden, već se pojavio nov spor i to sada u tumačenju pojedinih točaka tog sporazuma. U listu »Slovak«, Hlinkovom autonomističkom organu, prikazuju slovački delegati pregovore i zaključeni sporazum kao svoju pobjedu, jer bi imao iz naslova otpasti naziv českoslovački, te bi oni stvorili autonoman slovački pofsavez s punom samostalnošću, dok bi ostao savez u Brnu samo kao formalna vrhovna uprava. Delegati pak saveza iz Brna tvrde sasvim suprotno. Oni kažu, da će ostati Savez kao i dosada, samo bi slovački Orlovi ujedinili svoje župe u nekakav skup župa sa svojim vodstvom, koje bi pak ipak ostalo u svemu podređeno savezu u Brnu. Ova bolna pojava pokazuje, da izvesne struje u slovenskim narodima stalno rade samo na razdvajanju, mesto na udruživanju i jačanju.

PRIPREME OKSFORDA ZA TAKMIČENJA

Kao svake godine, tako će se i ove godine održati čuvena veslačka takmičenja na Temzi između momčadi (osmorica) Oksforda i Kembridža, s kojima se obično otvara prolećna sportska sezona Engleske. Svake godine dobiva oksfordska momčad u takmičenjima novu ladu i to od firme Phelps koja je već od početka tih veslačkih takmičenja izrađuje lađe za ove priredbe. Momčad već je počela s treningom i nada se pobjedi još zbog toga, što je ovogodišnja nova lađa poboljšana novim načinom izgradnje kormila. Jednom upotrebljene lađe prodavaju se nakon svršenih takmičenja, te služi još dugu niz godina raznim klubovima i kolegijima za vežbanje. Ovi se ponose time, što mogu da se pohvale time, da imaju ladu s kojom je Oksford pobedio.

Iz medicine

C. VLAŽNI OBLOZI I POLIVANJE

1) Vlažni oblozi. Vlažno oblaganje tela može biti ukupno ili pojedinačno.

Ukupno oblaganje ostvaruje se na sledeći način: rasprostire se najpre po postelji jedan pokrivač (čebe) i preko njega čaršav pokrivač hladnom vodom (voda treba da ima sobnu temperaturu) koji se prethodno uvijanjem ocedi. Bolesnik se njime uvije, a zatim pokrije. Isto tako i na čelo mu treba staviti vlažnu krpu. Bolesnik prolazi tada kroz tri faze. Najpre mu se sni-

ЖИВЕЛА СРЕЋА

СРЕЋКЕ ДРЖАВНЕ КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ

Купујте — поручујте у првој, највећој и најсрећнијој колектури

БРАЋЕ А. ВАСИЋА

БЕОГРАД, ЦВЕТНИ ТРГ

Цена: цела Дин 200.—, половина

Дин 100.—, четвртина Дин 50.—

Срећке шаље поштом у сва места Југославије и иностранство са чековном уплатницом, и по пријему срећке играч шаље уплату.

Окушајте срећу. Ко купује тај добија. Истрајност у игри побеђује. — Услуга брза, тачна и на задовољство играча

127-1

жује temperatura, zatim povišuje i nastaje znojenje s nervnim umirenjem, i na posletku, povećava se puls i nadražuju živeći. Vlažni čaršav treba ostaviti na bolesniku više ili manje dugo prema rezultatu koji hoće da se dobije. Prilikom bolesti s povišenom temperaturom, gde se na ovaj način kupanje u hladnoj vodi zamenjuje vlažnim oblozima, treba voditi računa da se čaršavi skinu čim počnu da se zagrevaju. Kod bolesti kod kojih se traži umirenje živaca, oblozi će se držati sve dok ne nastane znojenje. Osim toga, treba pažljivo nadgledati bolesnikov puls čija je težnja da se jako penje.

Parcijalno oblaganje. Hladno oblaganje grudnog koša dovoljno je katkad da obori vatru kod izvesnih bolesti. Osobito se preporučuje kod navale krvi u plućima. Kod zapaljenja pluća treba da traje kratko ako se samo želi da obori temperatura. Uglavnom, korisnije je da se drži sve donde dok se ne postigne umirenje, a s tim, da se otkloni i nesаница. Oblaganje vrućim upotrebiće se vrlo retko kod bolesti pluća i plućne maramice.

2) Polivanje i vlaženje. Polivanje hladnom vodom je u stvari isto što i tuširanje, samo što mu nedostaje mehaničke akcije. Prema tom, preporučuje se i zabranjuje u istim slučajevima kao i tuširanje hladnom vodom. Vrat se najčešće poliva hladnom vodom kao umirujuće sredstvo bulbarnih nadražaja, a ređe kao nadražujuće za genitalne reflekse i t. d.

Vlaženje hladnom vodom može u izvesnoj meri da zameni hladno kupanje ili hladne obloge kod lečenja raznih bolesti s povišenom temperaturom. Ostvaruje se ako se spužvom, natopljenom vodom sobne temperature, ovlaži bolesnikovo telo. Posle toga nije potrebno brisati telo, već samo pokupiti suvišne kapi koje klize na bokovima.

Vlažne krpe (komprese) se podjednako upotrebljavaju u svrhu odzivanja lokalne toplotne, ili naprotiv, u svrhu toplotne akcije revulzivnog tipa. Da bi se dobilo lokalno sniženje temperature, postupa se s kompresama isto kao i s čaršavima i čim se zagreju, zamenjuju se svežima. Kad se hoće da postigne toplotno dejstvo, onda se hladne komprese prepokrivaju nepromočnim platnom (gutaperha) i ostavljaju dugo na mestu, t. j. dok se potpuno ne osuše. Hladne komprese se upotrebljavaju kod: zapaljenja trbušne maramice, zapaljenja mozga, navale krvi u plućima, gihla i t. d., a zagrevajuće kod bolesti zapaljenja plućne maramice i pluća, zapaljenja jetre i t. d.

Klistiranje i injekcije

Klistiranja mogu izuzetno naći mesta u hidroterapiji iako su sastavni deo unutrašnje terapije, zato što deluju na isti način kao i u stalnoj upotrebi.

Klistiranje kao hidroterapična metoda upotrebljava se hladno i vruće. Potrebno je da u organizam prođe što više i da se tamo što duže zadrži. Bolesnik će, naravno, ležati, a pritisak pod kojim se vrši klistiranje je minimalan, jer ovde glavnu ulogu igra temperatura.

Hladno klistiranje (15 stepeni) upotrebiće se s uspehom kod nabreklih i zapaljenih šuljeva, a također i kod tifusne groznice, žutice, labavosti creva i mokraćnih organa.

Toplo klistiranje je u neku ruku kupatilo za karlične organe, i upotrebiće se kod zapaljenja materice i jajnika, kod materičnog sušenja (atrofije), kod šuljeva, žučnih ili bubrežnih grčeva, zapaljenja mokraćne bešike i t. d. Toplota treba da je oko 45 stepeni.

Vaginalne injekcije klasiraju se u istu kategoriju ako ne sadrže nikakve lekovite primese. Obično se upotrebljavaju vruće injekcije i to s vrlo malim pritiskom. Toplota vode treba da je od 35 do 45 stepeni.

(Nastaviće se.)

Dr. A. Konstantinović, Beograd

Širite sokolsku štampu

„Sokolski Glasnik“
„Soko“
„Sokolić“ i
Našu „Radost“

† Akademski slikar Svetislav Jovanović. Krajem febr. o. g. umro je u Parizu u svojoj 73 godini akad. slikar Svetislav Jovanović, koji je bio u Francuskoj veoma cenjen. Od dana osnivanja, pa sve do svoje smrti, bio je predsednik jugoslovenske kolonije u Parizu, gde je živeo preko 50 godina. Odlikovao se svojim nacionalnim radom i obradivao nacionalne motive. O njemu se s pravom može reći da je zajedno sa svojim bratom Pajom, također čuvenim slikarom, ispisao kistom u najsnažnijim bojama našu narodnu istoriju. Pokojnik je kao imućan čovek uvek rado podupirao mlade talente i naše siromašnije studente. U Parizu, gde je bio veoma cenjen i poštovan, bio je također član mnogih francuskih društava. Za svoj rad bio je odlikovan redom francuske legije časti, ordenom sv. Save, Belog orla i crnogorskim ordenom Danila I.

Rad Udruženja studenata za balkansku federaciju. Već nekoliko godina radi uspešno u Parizu Udruženje studenata za balkansku federaciju. Udruženju je cilj zbliženje balkanskih naroda i pripremanje uslova za stvaranje i oživotvorenje balkanske federacije. Poslednje godine vodio je ovo Udruženje kand. prava g. Milorad Janošević, kao predsednik, kome je na godišnjoj skupštini izrečeno puno priznanje. Skupštinu su pismeno pozdravili odlični predstavnici političkog života u Francuskoj i u balkanskim zemljama. Novi predsednik Udruženja za tekuću godinu je g. Halim Tektik Bej.

Proslava 20 godišnjeg umetničkog rada Stevana Hristića. Petog aprila proslavio u Narodnom pozorištu u Beogradu 20 godišnjicu svog umetničkog rada ravnatelj beogradske opere g. Stevan K. Hristić, poznati naš komponista, muzičar i dirigent. Prvo njegovo veće delo bilo je muzička pratnja za narodni komad »Čučuk Stana« od Milorada Petrovića, komponovana godine 1907. Druga njegova veća i poznatija dela su: »Opelo«, muzička drama »Suton« i scenske muzike ka »Hamlet«, »Uobraženom bolesniku«, Vojnovićevom »Lazarevom vaskresenju« i Miloševićevom »Jovanu Vladislavu«.

Zmajeva godina. Ove godine navršava se 100 godina od rođenja jednog od naših najvećih i najjačih jugoslovenskih pesnika nacionalista, Jovana Jovanovića Zmaja. On je bio među prvim našim pesnicima, čiji je rad i uspeh proslavljen još za njihovog života. Prva se proslava održala u počast 25 godišnjice njegovog umetničkog rada i borbe godine 1874 u Novom Sadu. Pedesetogodišnjica njegovog rada svečano je proslavljena godine 1899 u Zagrebu, a 1903 pak 70 godišnjica njegovog plodnog života. Veliki pokojnik bio je oduševljen Jugosloven i među Jugoslovene ubraja je i braću Bugare. Bio je pravi član Srpske kraljevske akademije, potpredsednik Srpske književne zadruge, član Matica srpske, dobrotvor društva Zmaj u Sremskim Karlovcima i t. d.

70 godišnjica Umetničke besede. Praška kulturna javnost proslavila je ovih dana 70-godišnjicu svog najpopularnijeg umetničkog udruženja nazvanog »Umetnička beseda«. Ovo udruženje predstavlja umetnički centar oko kojeg se koncentrisao skoro sav umetnički rad pod konac XIX i početkom XX veka. Postanak Umetničke

besede spada također u doba postanka Sokolstva, kada je duh nacionalizma na svim poljima narodnog života počeo s preporodom češkog naroda. Glavni je pak cilj ovog udruženja bio da okupi češke umetnike svih grana u jedan krug, koji bi omogućio da se češkom umetnošću upozna čim šira, ne samo domaća, već i strana javnost. Umetnička beseda imala je sledeće ovojice: muzičku, literarnu i likovnu; ovoj poslednjoj bio je prvi pretresnik čuveni češki slikar Josip Manes.

† Dr. Josip Mantuani. U svojoj 73 godini umro je 19. marta u Ljubljani čuveni naučnik dr. Josip Mantuani, bivši direktor narodnog muzeja u Ljubljani i profesor univerziteta u penziji. Pokojnik bio je potomak italijanskog tumača prvog guvernera Ilirije maršala Marmona, i počeo je studirati tek pošto je izučio kolarski zanat. Na-

kon svršenih filozofskih studija diplomirao je u Beču i postao doktorom filozofije. Bio je član austrijskog instituta za naučna ispitivanja. Dugi niz godina radio je u bečkoj dvorskoj biblioteci. U Beču je napisao i svoje čuveno delo: Istorija bečke muzike. Kasnije je bio kao naslednik dr. Šmida imenovan za direktora ljubljanskog muzeja. Nakon prevrata postao je profesor konservatorija i profesor istorije umetnosti na ljubljanskom univerzitetu.

200-godišnjica rođenja Karstena Nibura. Na dan 17. marta 1733. rodio se glasoviti danski životopisac i istraživač Karsten Nibur, koji je mnogo putovao i proučavao svet. Godine 1761 istražio je Arabiju i posledica tih istraživanja bila pobuda za realiziranje bližeg morskog puta za Indiju, što je ostvareno kasnije Sueskim kanalom.

IZ ŽUPA I DRUŠTAVA

Župa Beograd

SOKOLSKO DRUŠTVO VELIKO GRADIŠTE

Naše je društvo održalo 4 i 5. marta t. g. pripravnici sokolski tečaj za pripadnike seoskih sokolskih četa u Kličevu, Kisiljevu i Tribrodu. Ovo agilno i odlično sokolsko društvo radi neumorno i solidno na širenju sokolske svesti u selu. Vodi brigu za što boljim sokolskim vaspitanjem svojih seoskih četa. U toku poslednje godine osnovalo je tri čete, nad kojima vrši stalno nadzor.

Na tečaju je bilo prisutno 12 Sokola, od kojih su dva seoska učitelja. Predavala su braća iz Vel. Gradišta, u prostorijama gimnazije, ovim redom: brat Drag. Pavlović, starešina društva, je govorio o istoriji i organizaciji Sokola, te administraciji i statistici; brat prosvetar Atan. Ilić o ideologiji i sokolskom radu na selu; brat načelnik Vlad. Erohin o uputstvima za vođenje četa i uređenju seoske vežbaonice i

letnjeg vežbališta; sestra dr. Darinka Ivković o prvoj pomoći i osnovima higijene. Uz predavanja održani su časovi vežbanja u sokolani, na kojima je izlagan sistem i upoznavanje sa sletskim vežbama, te dati osnovi iz lake atletike i igara.

Tečaj je završen s potpunim uspehom.

SOKOLSKO DRUŠTVO BEOGRAD-MATICA

Odmah po izboru novog starešinstva ovo vredno i najstarije beogradsko društvo je pristupilo konstituisanju, izvelo podelu rada, dalo je upute prosvetnom odboru i načelstvu u kom pravcu razvijati telesno-vaspitni i idejni rad.

Na prvoj sednici prosvetnog odbora je izvršeno konstituisanje. Za predsednika je izabran br. Momir Sinobad; za potpredsednika i vođu naraštajskog oteka br. dr. Makso Kovačić; za tajnika br. Aleksandar Zdujić; za knjižničara s. Ljuba Nedeljković; za novinara br. Otokar Novotni; za

izvestioca za narodno prosvetnovanje br. Strahinja Damjanović; za izvestioca za sokolsku štampu br. Miodrag Erić; društveni lekar br. dr. Milan Arsenijević; po svom položaju ulaze br. načelnik i s. načelnica, brat zam. starešine i svi vodnici vežbačkih grupa. Rad je podeljen ovako: zapisnik će stenografski voditi br. Miodrag Erić; album fotografija br. Mirko Josifović; štednju br. Sveta Bošković; prikupljanje grada za istoriju društva br. Miloško Jeftimijades; pevački hor br. Drag. Atanacković; od strane DPO su delegirani u otek za seoske čete br. dr. Makso Kovačić i Strahinja Damjanović; u zajednici s prednjačkim zborom obrazovane su sekcije: za izlete, voda s. Agata Zic, za priredbe, voda br. Otokar Novotni, za pripremanje letovanja, voda br. Miloško Jeftimijades, a članovi br. Miša Krsmanović, s. Ljuba Nedeljković, br. dr. Milan Arsenijević; otek za naraštaj i decu vodiče brat Makso Kovačić, a članovi su prosvetar, načelnik, načelnica i vodnici naraštaja. Socijalno-humana sekcija će se obrazovati kao samostalan otek.

Pojedini referenti su izneli plan rada za ovu godinu; isti je usvojen i podnet starešinstvu na odobrenje. Prva i najveća briga se ima posvetiti vaspitanju dece i naraštaja, kako telesnom tako i idejnom. Otek za naraštaj ima se odeliti od oteka za decu. Kao prva briga o deci mora se nastojati dečju telovežbu što više prilagoditi njihovoj prirodi i modernim prilikama, a provoditi po savremenim pedagoškim metodama; održavati govoru u obliku priča, praviti kraće izlete i šetnje, prirediti dečja posela i zabave, izvesti agitaciju za dečju sokolsku štampu, vršiti propagandu i vaspitanje preko pozorišta lutaka i posvetiti što veću brigu o ponašanju dece van sokolane.

U vezi s vaspitanjem naraštaja pristupiti odmah konstituisanju naraštajskog oteka i podeli rada među same naraštaje, kako bi im se dala prilika da se uče samostalnom radu i pripremljaju za buduću. Vežbati naraštaje da sami održavaju govore i kraća predavanja; prirediti naraštaj-ske sastanke, posela, izlete i šetnje u blizu okolicu; voditi brigu o napretku naraštaja u školi, te o socijalnom položaju na domu.

Posle časova vežbanja održavati pevanje koračnica.

Društveni će lekar izvesti pregled svega članstva i podatke beležiti u posebnu knjigu. Svaki novi član se mora pregledati i tek po mišljenju lekara pustiti na vežbanje.

Knjižnicu popuniti s knjigama za decu.

Sakupiti što više materijala za istoriju društva. Taj je materijal raznešen i čuvaju ga razni raniji funkcioneri. U vezi s procelnikom foto-sekcije izvesti snimanja važnijih akata, slika i zapisnika; one manje važnije prepisati; izvršiti snimanja svih mesta gde je društvo nekada vežbalo; pribaviti slike svih starešina i načelnika; od ove godine voditi letopis.

U vezi s ovogodišnjim sletom u Ljubljani i Ravanici, te župskim sletom u Beogradu izvesti idejnu pripremu članstva preko kratkih govora pred vrstom i kraćih predavanja. Također govorima propagirati štednju, baš u vezi sa sletovima i letovanjem na moru.

Sa svih izleta, javnih vežba i nastupa skupljati fotografije i vršiti snimanja. Tražiti od starijih članova da nam ustupe negativne onih ranijih, kako bi mogli kompletirati album, koji broji oko 600 slika.

Idejno vaspitanje novoupisanog članstva će se voditi preko idejnih škola, koje će se održavati dva puta godišnje.

Kad god dopusti vreme izvoditi sve kategorije na izlete. A radi bližeg dodira i upoznavanja članstva, prirediti članska posela i društvene večeri.

Odmah se je pristupilo izvođenju ovog plana.

U nedelju 5. o. m. održano je prvo dečje poselo u vežbaonici društva. Poselo je otvorio br. prosvetar Momir Sinobad, kratkim govorom o značenju sokolskog staranja za decu, te o harmoničnom radu doma, škole i sokolane. Ženska deca I grupe odlično su izvela »Leptire«; »Igre s grudvama« izvadala su lepo i efektivno ženska deca II grupe; muška deca II grupe izvela su »Vežbe s čekićima«. Mali i mili brat Mića Tatić lepo je recitovao Zmaj Jovinu pesmu: »Čija hvali svoga konja«. Slobodnim nastupom, lepim izgovorom i razumevanjem zaslužio je buran dečji aplauz. S. Dušica Franke recituje na slovenačkom »Mi Sokolice«, a brat Ernest Rajngl »Mi Sokolice«. Po završenom programu s. Agata Zic je otvorila dečju igranku dačkim kolom.

Na poselu je prisutno 244 dece i 24 ostalih, a čist prihod ide u korist fonda za letovanje.

Ovo društvo priređuje idejnu školu za novo članstvo, koja će se održati u vežbaonici društva 25. marta i 8. maja o. g. Školu će otvoriti brat prosvetar kratkim govorom o značenju tih škola, a zatim će brat br. Makso Kovačić održati predavanje o sokolskoj misli i brat Bogoljub Krejčik o istoriji Sokolstva. 8. aprila će se održati još dva predavanja i to br. dr. Milan Glavinić, starešina, predavaće o organizaciji, a br. dr. Milan Arsenijević o uticaju sokolske telovežbe na telo i dušu. Z.

SOKOLSKO DRUŠTVO BEOGRAD I

Naše društvo održalo je 5. marta o. g. vrlo uspešno sokolsku slovensku kostimiranu zabavu. Ideja za održavanje zabave ovog stila došla je kao potreba da se, posle napada na Sokolstvo, naši redovi više zbiju i upoznaју. Jako interesovanje mnogih, koji nisu bili Sokoli, za Sokolstvo i povećanje broja članstva su pokrenuli braću iz Beograda I da te nove sokoliziraju. Osnovica pravilnog rada je međusobno upoznavanje, održavanjem što češćih društvenih sastanaka i posela. Potrebno je i prijatelje Sokola dovesti u što bliži kontakt s nama.

To su bili uzroci zbog čega se je priredila sokolska slovenska kostimirana zabava, koja je ujedno bila i manifestacija sokolske ideje sveslovenstva. Na zabavi su bili zastupani kostimi svih slovenskih naroda i sokolske odore.

Velika sala ovog društva bila je odlično dekorisana u narodnim motivima; naročito program nije bilo, nego je samo odigrano nekoliko narodnih slovenskih igara. Z.

SOKOLSKO DRUŠTVO INDIJA

Dana 25. februara o. g. priredilo je Sokolsko društvo Indija akademiju.

U pozdravnom govoru istakao je brat starešina, da je svrha ove akademije da u danima napada na Sokolstvo pokaže građanstvu da i društvo u Indiji nije klonulo, već da vedra čela i ponosno gleda u budućnost, i da okupi i učvrsti u verovanju one, koji su se pokolebali u puteve i ciljeve Sokolstva. Na kraju je pozvao građanstvo, da haš u ove dane iskažu svoju ljubav prema Sokolstvu, te da pristupi u njihove guste redove.

Ceo program izveden je vrlo dobro, a osobito dobar utisak učinio je nastup odeljenja starije braće sa ljubljanskim vežbama, koja je tačka odlično izvedena. Osim toga, na kraju programa istupilo je muško članstvo u vežbi s vojničkim puškama, koja je bila i najsnažnija tačka programa, a ujedno ostavila i najsnažniji utisak kod građanstva.

Župa Celje

SOKOLSKO DRUŠTVO BOŠTANJ

Ob navzočnosti 28 članova u članice se je vršila 29. januara t. l. 12. redna društvena glavna skupština. Starosta brat Dermalj je uvodom omenil napad pastirskog lista, ki je med drugim neosnovano naperil svojo ost tudi na sokolsko društvo v Boštanju. Poslanica pri zavednosti boštanskega članstva ni imela uspeha in ga je v sokolski miselnosti le še bolj utrdila. Spomnil se je brata Janeza Podlipnika, podnačelnika društva, vzornega Sokola in pridnega telovadea, ki ga je smrt spomladi 1932. tako rano iztrgala sokolski družini v Boštanju. Tajnik brat Dobovšek je podal obnem statistične poročilo, po katerem šteje društvo 48 članov, 24 članice, 16 m. nar., 17 žen. n., 43 m. in 35 ž. dece, skupaj 168 pripadnikov. Sledilo je poročilo sestre načelnice Mare Sušteršič in sicer za vse oddelke, moške in ženske. Javni nastop je lani vsled premestitve br. načelnika odpadel, nastopili pa so na akademiji dne 1. decembra članice, ž. naraštaj in oboja deca. Prosvetno poročilo je podala deloma prosvetarica s. Marija Šifer, ki je bila dalje časa odsotna, deloma s. načelnica. Brat tajnik je moral oktobra prevzeti tudi blagajno in je malo nerazpoložen poročal, da se je moralo društvo zadolžiti in nima denarja. Gospodar br. Redenšek je opisal skupščini stanje orodja in drugih premičnin. Brat Fakin je kot knjižničar poročal, da šteje zabavna knjižnica 174, strokovna 43 knjig. — Ugotovil je minulo leto večje zanimanje za čtivo.

V upravo so bili izvoljeni bratje in sestre: starosta Dermalj Alojzij, nam. Dobovšek Franc, načelnik Redenšek Jože, nam. Jekoš Alojzij, načelnica Sušteršič Mara, nam. Zalašek Mici, tajnik ing. Jug Oskar, prosvetarica Fakin Iva, blagajnik Dermalj Franc, gospodar Redenšek Jože, praporščak Vrtovšek Franc, člani uprave: Slapšak Slava, Liseč Ivan, Slapšak Josip, Zagrajski Ivan, Vojc Stane, Fakin Drago, Simončič Anton, Podlipnik Alojzij, Černe Pavel; namestniki: Slapšak Anica, Jekoš Vinko, Klemenčič Leopold, Zagrajski Karolina, Česnik Marija. — Nadzorni odbor: Pavletič Danilo, Vojc Milka, Brinovec Anton. Razsodišče: Dermalj A., Globočnik Mija, ing. Jug, Fakin, Dobovšek.

Na obnem zboru so člani razmotrivali vprašanje priprave za gradnjo sokolskega doma, ker je društvo že kupilo lepo zemljišče. Končno se je določil tudi dan društvenega nastopa.

SOKOLSKO DRUŠTVO HRASTNIK

Prosvetni odbor našega društva je priredil v nedeljo 19. t. m. ob 10. uri dopoldan v Sokolskem domu zanimivo in aktualno predavanje br. dr. Mihelaka, predavatelja Z. K. D. o brezposelnosti, krizi in njenih vzrokih ter krizi kapitala. Opozarjal je zbrane predvsem na zunanje vzroke krize, ki so nas zajeli in naše notranje še potencirajo.

Zbralo se je okrog 70 poslušalcev vseh stanov, ki so predavatelja za stvarna izvajanja nagradili z aplavzom.

Dramatični odsek bo ponovil v nedeljo 9. apr. izbornu veseljo »Nedolžni lahkoživeci«, pripravljala pa za Veliko noč »Bratje sv. Bernarda«, mladinski odsek pa legendarno pravljico s petjem »Punčke«.

Društvo zapušča agilna članica s. Grgurina, ki odhaja kot učiteljica na novo službeno mesto v Čakovce. Sestra je bila v lanskem letu vestna vodnica ženskega naraštaja, skozi pa članica prosvetnega odbora in knjižničarka. Želimo ji mnogo uspehov v novem kraju, a pogrešali bomo to skromno in tiho delavko vsi!

SOKOLSKO DRUŠTVO ZAGORJE OB SAVI

Dne 12. februara so gostovali na našem odru Sokoli iz St. Vidla nad Ljubljano z narodno igro »Legionarije«. Lepo so zaigrali, zato so bili deležni mnogo priznanj. — Dne 19. februara so gostovali v Sokolskem domu zagorski športši z veseljo »Majškerada«. Prosvetni odsek našega Sokola je letos otvoril dramsko sezono z mladinsko igro s petjem »Pehta«, ki jo je naštevala sokolska deca v režiji s. Pahorjeve. Upriporjena je bila dne 11. marca za šolsko mladino, 12. marca pa za odrasle. Obkrat so malčki prav lepo rešili svoje vloge. Zalibog, da imajo naši bratje in sestre premalo zanimanja za mladinske igre, ki so nekaj najlepšega. Dne 25. marca bo priredil prosvetni odsek Cankarjev večer pod imenom »Beseda Ivana Cankarja«. Na sporedu bodo poleg govora še razne recitacije Cankarjevih črtic, prizor iz »Pohujšanja« in odlomek iz »Ilapca Jerneja«. Ta prireditve bo popolnoma kulturnega značaja. — PO študira tudi komedijo »Voda«, ki jo bo uprizoril 9. aprila. Na to prireditve že danes opozarjamo. — Dne 8. marca se je pričel prednjački tečaj za člani in članice našega društva in se bo vršil dva meseca t. j. do konca aprila. Po končanem

SUPER-INDUCTANCE

je savršenstvo prijemnih aparata, građenih za priključak na mrežu. Donosimo naše nove savršene SUPER-INDUCTANCE prijemnike

Luksuz. tip 630 Din 8400
tip 830 Din 5750

Jedno dugme. Najveća selektivnost osetljivost. Već dugo željeno, no tek sada postignuto.

Sa aparatom budućnosti možete već danas slušati

Kombinacije „Radio-Gramofon“ naročito su podesne za prenos komande i glazbe za vježbanje

PHILIPS
"Super-Inductance" 630/830

ROSIIA - FONSIER • DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE • BEOGRAD

tečaju bodo udeleženci polagali društveni prednjački izpit (neobvezno). Vršiti se poleg redne praktične telovadbe še ob sredah teoretični del, ki je potreben za položitev omenjenega izpita. Tečaj vodi načelnik brat Fr. Klun.

Župa Cefinje

SOKOLSKA ČETA SUTVARA

† Brat Rado Ljepavić

Dana 14. marta tek. god. napustio je našu sokolsku porodicu naš neprežaljeni brat Rado Ljepavić, stupivši tek u 40. godinu svoga života.

Ziveo je kao pošten građanin i primerni radnik. Po svetskom ratu sav je svoj život i rad posvetio za dobro svojega naroda.

Prilikom osnivanja Sokolske čete u Sutvari, on je ceneći sokolsku ideju i principe na kojima Sokolstvo počiva, stupio odmah kao član te velike porodice, koje je bio član do poslednjeg svog daha. Na njegovom zadnjem putu pratio ga je velik broj sokolske braće i prijatelja.

Naša mlada četa gubi u njemu jednoga od svojih retkih sokolskih radnika, koji joj je baš danas toliko potreban.

Vječnaja mu pamjati!

Župa Karlovac

SOKOLSKO DRUŠTVO OGULIN

Velikom marom sestara načelnice Mlinarić i podnačelnice Vučković priredile je našim najmlađima 26. februara o. g. dan veselja — kostimirano dečje selo.

Bogat i biran program nije pružio zadovoljstvo i oduševljenja samo našim malima, već i odraslima, koji su u velikom broju ovu lepu dečju priredbu posetili.

D. P.

Župa Kranj

IZ ŽUPNE UPRAVE

Sokolska župa Kranj ima svojo glavno skupščinu u nedelju 26. marta 1933 u sokol. telovadnici v Kranju. Zdravo! Uprava.

PROSVETNI DAN

V nedelju dne 19. marta je priredil župni prosvetni odbor izredno lepo uspeši prosvetni dan. Dopolodne ob devetih je pričelo zborovanje društvenih prosvetarjev, ki ga je vodil predsednik ZPO br. Jaka Spicar. Najprej je podal izjerno poročilo o izvršenem delu, nakar so poročali in iznesli svoja mnenja in želje društveni prosvetari. Brat predsednik je končno iznesel smernice za delo v tekočem letu in opozoril zlasti na potrebo duhovne priprave članstva za pokrajinski zlet. Po končanem prosvetnem zboru so odšli prosvetari k »Jelenu«, kjer jim je v svoji dvorani Češka beseda odigrala lutkovno predstavo »Začarana princeška« ter so jim poštvovalni bratje Čehi razkazali tudi ustroj lutkovnega odra, ki je izborna vzgojno in obenem zabavno sredstvo tudi za sokolsko mladino.

Popoldne ob štirih pa je v nabito polni dvorani Narodnega doma pričel koncert pevskih sokolskih zborov, ki je pokazal lep uspeh te panoge sokolskega prosvetnega dela po društvi župe Kranj, ki brez dvoma na tem polju prednjači. Otvoril je koncert, ki ga je prenašala tudi radio oddaja postaja Ljubljana, predsednik ZPO brat Spicar s prisrčnim pozdravom vsem navzočim, zlasti sodelujočim pevcom in godbenikom, ki vrše plemenito vzgojno in vzpodbudno prosvetno delo. Nato so združeni orkestri z vervo zaigrali kmohovo Sokolsko koračnico pod vodstvom br. Fakina, ki je tudi dirigiral naslednjo točko Sukov pohod »V novo življenje«, ki sta ga orkester in moški zbor (preko 100 pevcev) prav dobro izvajala. Sledili so nastopi posrednih zborov, ki bi jih bilo preobimno vse naštevati. Pokazali so, da ima župa v svojih edinicah izvršten material in dobre pevovodje in to celo v malih vaseh. Posebnost nastopa je bil nastop mladinskega zbora iz Kranja, ki je discipliniran in je pokazal, da se da doseči z dobro voljo krasne uspehe tudi pri deci. Pod vodstvom br. Fakina so kar dobro zapeli Sattnerjeviga: »Sv. Matija« in Foersterjevo: »Planinska«. Poedini zbori so si izbrali njim primerne skladbe, ki so bile izvajane deloma odlično. Posebno dobre zbere imajo društva Kranj, Jesenice, Radovljica, in Škofja Loka. — Tudi orkester iz Jesenic je z dvema točkama pokazal svojo odlično izvežbanost. Kot poslednji točki — najuspešnejši — so skupni moški zbori pod vodstvom zborovodje br. Frana Adamiča iz Škofje Loke ob spremljevanju dveh klavirjev (štirimero oba) izvajali Emila Adamiča: Molitev in skupni mešani zbori za orkestrom pod taktirko br. Fakina pa Foersterov venček Vodnikovih pesmi. Pogled na mogočen zbor nad 200 pevcev in močan orkester je bil imponanten, a tudi izvajanje je bilo

skoroda odlično, zlasti če se upošteva, da so zbori imeli le eno samo skupno vajo. Prosvetni odbor župe Kranj je lahko ponosen na krasen uspeh prosvetnega dne, sodelujočim pa naj bo uspeh v vzpodbudo za še intenzivnejše delo!

Župa Ljubljana

ZBOR DOLENJSKEGA SOKOLSKEGA OKROŽJA

V nedeljo, dne 12. marta t. l. se je vršila seja dolenskega okrožja, prej Ribniškega, katero je sedaj reorganizirano in obsega 16 društev in čet.

Takoj po prihodu vlaka iz Ljubljane ob 9.30 so se zbrali bratje načelniki, sestre načelnice in njihovi nametniki v Sokolskem domu v Ribnici. Ob 9.45 otvoril br. načelnik okr. sejo, pozdravi navzoče člane PO župe ter poda svoje poročilo. Nato preide na dnevni red okrožnice župnega načelnštva.

1. Okrožni zlet in tekme. Okrožni zlet se vrši v Vel. Laščah ob priliki, ko praznuje tamošnje društvo z razvitjem prapora 25-letnico obstoja dne 21. maja. Isti dan se vršijo tekme vseh panog predpisanih za tekmo na pokrajinskem zletu v Ljubljani. Na predvečer t. j. 20. maja bo telovadna akademija, dne 21. maja ob pol 8. uri zjutraj začetek tekme, ob 10. uri skušnje vseh oddelkov, ob pol 12. uri razvitje prapora društva Vel. Lašče, ob pol 3. uri sprevid in ob pol 4. uri javni nastop.

2. Volitev načelnštva. Načelnštvo ostane za leto 1933. staro in to: načelnik br. Hočevar (St. Ribnica), namestnik Fajdiga Fr. (Sodražica), načelnica Bogataj Jadviga (Kočevje), namestnica Suher Minka (Ribnica). Člani PO okrožja: br. Pizolin (Vel. Lašče), Smole (Kočevje) in sestra Verbič Tekla (Sodražica). V celoti šteje PO okrožja 7 članov.

3. Razdelitev dela. Člani PO so si razdelili delo za pomoč šibkejšim društvom. Določijo se br. Pizolin in Možina (Vel. Lašče) za Dobropolje, Dvorska vas in Turjak, br. Smole (Kočevje) za Staro cerkev, Koprivnik, Nova sela, br. Hočevar (Ribnica) za Dolenjo vas, Struge, Vel. Poljane. Bratje imajo nalog, da društva odnosno čete redno obiskujejo ter jim nudijo pomoč za vadbo prostih vaj vseh oddelkov, tako da nas okrožni nastop, do katerega ni več 2 meseca, dobi pripravljeni! Društva in čete Grosuplje, Ivančna Gorica, Višnja gora in St. Vid pa dobe pomoč direktno od PO župe.

Popoldan ob enih pa se je predelavalo proste vaje in orodne za vse oddelke. Tudi tukaj se je videlo, da so delavni sestanki neobhodno potrebni. Zato se snidemo zopet 9. aprila v ribniškem Sokolskem domu že popoldan ob 1. uri k nadaljevanju.

Zdravo!

Župa Maribor

SOKOLSKO DRUŠTVO BELTINCI

Dne 26. febr. je priredilo Sokolsko društvo Beltinci predpusno zabavo v hotelskih prostorih br. Zemljica. Bila je to čgna prireditve te vrste v Beltincih in zaradi tega tudi številno obiskana. Višek zabave je bil okusno aranžiran »srčkov ples«. Veselica je potekla v najlepši disciplini in v splošnem zadovoljstvu.

SOKOLSKO DRUŠTVO LJUTOMER

Naše društvo je izgubilo v tem mesecu dva odlična člana in sicer načelnika br. Lubeja in matrikarja br. Jelovška. Oba odhajata v Ljubljano.

Brat Lubej je deloval od 1. 1919. do danes na deski osnovni šoli v Ljutomeru in je bil razen eno leto ves čas načelnik našega društva. Udeleževal pa se je tudi pri vseh drugih odsekih, narodnih, obrambnih in kulturnih društvih. Nadalje je bil načelnik Murskega Sokolskega okrožja in je kot tak vedno skrbel za povzdigo naših društev in čet.

Brat Jelovšek je bil več let tajnik, zadnja leta pa matrikar našega Sokola. Poleg tega je bil tudi podpornik vseh naših kulturnih društev. — Imenovanima je priredilo društvo lepo odhodnico v Sokolskem domu in so se poslovili od njiju br. starosta, predsednik raznih odsekov in kulturnih društev. — Obema bratoma želi društvo mnogo sreče in zadovoljnosti na nadaljnji življenjski poti.

Priprave za proslavo 30 letnice našega društva so v najlepšem tiru. Naše društvo je bilo ustanovljeno 1. 1903. in je najstarejše v Mariborski Sokolski župi. Zato je popolnoma na mestu, da se vrši ob prslavi 30 letnice delni župni zlet v Ljutomer. Vsem društvom, za katera je zlet obvezen, naznanjam že danes, da Vas bo sprejel naš Sokol dostojno, bratsko.

Sokolsko društvo je ustanovilo tudi strelski odsek, predsednik mu je br. Vlado Porekar. Skupno z lovskim društvom se bo uredilo strelšče, ki bo nudilo bratom priliko, da se bodo lahko vežbali tudi v streljanju.

Župa Mostar

SOKOLSKO DRUŠTVO METKOVIĆ

Dana 15. januara u Sokolskoj čitaonici održana je glavna godišnja skupština. Kao delegat bratske župe, skupštini je prisustvovao br. Jelačić iz Mostara.

Nakon pozdravnog govora brata starešine Lujaka, pojedini funkcioneri čitali su svoje izveštaje, koji su primljeni (neki uz izvesne primedbe) iza kraćih diskusija.

Izabrani kandidacioni odbor predložio je ovu novu upravu: starešina: br. dr. M. Koščina, zam. starešine: br. Lujak Josip, tajnik: Vasilije (Mišo) Paranos, blagajnik: Korlaet Krno, načelnik: Šunjić Nikola, prosvetar: Gabrić Ivo, gospodar i statističar: Liberan Mišur, pročelnik za štednju: Đurić Risto, revizori: Jurković Frano i Kogoj Luka. Časni sud: predsednik: br. dr. Koščina, članovi: braća dr. Bosnić, Jerković, Lujak i Popovac Jovo. Društveni lekar: dr. Vučković Vukašin.

Bratska župa prihvatila je i potvrdila ovu predloženu upravu.

Sokolsko društvo Metković priredilo je dne 25. februara svoju uobičajenu veliku godišnju zabavu, koja je u svakom pogledu vrlo dobro uspeła.

S toplim rečima pozdravio je prisutne starešina društva brat dr. Koščina Mato, zahvalio se na mnogobrojnoj poseti, te istaknuvši u kratkim potezima ideje i ciljeve Sokolstva, i naglašivši moralno i etičko vaspitanje dece i naraštaja u Sokolu, apelirao je na roditelje, da šalju svoju decu u Sokol.

Reči brata starešine bile su sa zanosom primljene i popraćene aplauzom.

Zabava je započela s plesom, koji je otvorio s narodnim kolom sreski načelnik brat Nešić. Među plesnim točkama izvodila su se dva pozorišna komada i to Nušićeva mala scena: »Dva lopova«, te komedija »Strah« od nepoznatog autora. Nakon odigranih komada nastavilo se je s plesom.

Župa Novo mesto

IZ ŽUPNE UPRAVE

16. marta se je sestal k svoji prvi seji izvršni odbor župne uprave. Brat tajnik Davorin Matko je poročal o številnih dopisih Saveza in župnih edicij. Savezna uprava je potrdila novo župno upravu, ki je bila izabrana na župni skupščini. Naroči se 100 izvodov Ganglovega »Mladega sokolskega roda«. Obravnavali so se novi primeri protisokolske akcije, ki so se predali SKJ. Na Vestnik br. sokolske župe Karlovce se naroči tudi naša župa. — Sklene se stopiti v stik s Higijenskim zavodom v Ljubljani, ki bo v jesenski sezoni v vseh župnih edicijah pričel z zdravstvenimi predavanji.

V nadaljnjem se je vršil razgovor glede podpora društvom St. Rupert in Mirna, nakar je po par slučajnostih zaključil brat starosta dr. Vašič sejo.

IZ NOVOMESKEGA SOKOLSKEGA OKROŽJA

Okrožno načelstvo ponovno opozarja vse br. načelnike(ce) na 1. zbor okrožja, ki se vrši v soboto 25. t. m. ob devetih dopoldne v telovadnici novomeške osnovne šole. Prinesite s seboj telovadno obleko in čevlje!

IZ MIRENSKEGA SOKOLSKEGA OKROŽJA

Po sklepu 1. zbora okrožja sklicujem za nedeljo 2. aprila t. l. v Trebnjem zbor društvenih načelnikov in načelnice okrožja ob 18. uri na Marofu. Spored je obširen in deljen na dopoldan in popoldan. Popoldne se nadaljuje ob 15. uri. Ob pol dveh pa se vrši zbor vseh društvenih prosvetarjev. Ker bo ta zbor zadnji pred pokrajinskim zletom in okr. zletom, zato pričakujem polnoštevilno udeležbo. Predčitatne dobro zadnjo III. in novo IV. okrožnico, na katere ponovno opozarjam.

Župa Sarajevo

SOKOLSKO DRUŠTVO NOVO SARAJEVO

Sokolsko društvo Novo Sarajevo održalo je u subotu 4. marta o. g. svečanu akademiju, koja je moralno i materijalno vrlo dobro uspeła. Pred prilično velikim brojem posetilaca izvedeno je nekoliko lepih tačaka.

Simboličke vežbe, koje su izvodila muška deca i muški naraštaj, nisu dale sasvim dobar utisak. Tako da muška deca svoju vežbu »Mala obrana« nisu izveli onako, kako se to od njih očekivalo, dok su naraštaji »Veselu petorku« malo bolje izveli. Diletantka sekcija je s mladim diletantima, koji većinom po prvi put javno nastupaju, sasvim zadovoljila tako, da su dva pozorišna šaljiva komada vrlo lepo izveli. Tako su dobili jak polet u ovome pravcu, kojega bi trebali i dalje stalno da

drže. Za vreme pauza svirao je tamburaški zbor više koncertnih komada. Samo društvo je marljivim radom proširilo svoj krug rada u bližu okolicu.

SOKOLSKO DRUŠTVO TURBE

Ovo mlado društvo pokazuje sve jasnije znakove laganog, ali ste dubljeg i svestranijeg napretka. Članstvo je sve mnogobrojnije, a rad svestraniji i intenzivniji. Pre nekoliko dana je društvo opet priredilo lepu zabavu, a interesovanje je ovog puta bilo udvostručeno. Vrlo je malo meštana koji još nisu članovi društva. Društvo se već sprema da osniva svoje čete u okolnim selima. Na poslednjoj priredbi poveljena je pred nesokolskom publikom ponovno reč o poslanici Katoličkog episkopata i to u obliku jednog objektivnog referata. Prisutni su se s oduševljenjem složili s predavačem. Isto tako kao što su pri kraju programa burno pljeskali dobro uspešno izvedbi »Kneza Ive od Semberije«. Društvo ima prilično dobar mešoviti zbor, koji je na pomenutoj priredbi uspešno izveo nekoliko pesama (sve sokolske sadržine). I deca su uzela učesća u programu time, što su izvela dijalog i jednu deklamaciju.

SOKOLSKA ČETA GORNJI VAKUF

Dne 7. marta ove godine na rođendan predsednika bratske Čehoslovačke Republike br. T. G. Masarika, održao je prosvetar ove čete br. A. Reić predavanje: »Brat Masarika, u mesnoj Islamskoj čitaonici pred skupljenom braćom i sestrama. Predavanje se ugodno dojmilo svakoga, jer nam je brat prosvetar prikazao velikog brata Masarika, kao Sokola, državnika, sociologa i uzgajatelja.

Prednjak traži nameštenje

Apsolvent savezne prednjačke škole traži nameštenje kao trg. pomoćnik već prodaji kolonijalne, žitarske, građevne robe, ili kakvo drugo pogodno mesto. Spreman vođenju dece, naraštaja i članova, te dobar organizator. Obvezuje se, da će se posvetiti samo sokolskom radu. Ide u svako mesto u državi. Upite slati na Sokolsko društvo Virovitica (Savska banovina).

Kupuju se ruče

Sokolsko društvo u Uljaniku želi kupiti ruče, pa ako koje sokolsko društvo ima i želi prodati ruče, to se mole bratska sokolska društva, da pošalju svoje ponude uz naznaku cene Sokolskom društvu u Uljaniku (Savska banovina).

Župa Split

SOKOLSKO DRUŠTVO STARIGRAD NA HVARU

Dne 25. februara priredilo je ovo društvo svoj godiš. ples, koji je uspeo u svakom pogledu, iako je samo mesto i okolica pogođena ekonomskom krizom radi slabe cene i prodaje vina. Ples je održan u svim prostorijama Jugoslavenskog doma. Plesna dvorana bila je naročito ukusno dekorirana po bratu Bartulu Petricu, akademskom slikaru. Na plesu je svirala Narodna glasba i Des naizmenice. Čitava dvorana s posetiocima, a naročito brojno zastupljenim članovima u odorama i ostalim kategorijama, odavala je lepu, veselu, skladnu i živopisnu sliku.

Dne 12. marta održana je proslava rođendana brata dr. T. G. Masarika. Na počasnom mestu bila je istaknuta svečarova slika. Na proslavi je sudelovala Narodna glasba, koja je otisivala više patriotskih kamada pre i posle predavanja. Proslavu je otvorio brat prosvetar J. Zaninović, istaknuvši kratko značaj održanja ove proslave, pa je pri tom pozdravio brata V. Kancira pozivajući ga, da održi svoje prvo javljeno predavanje. Brat Kancir je lepo prikazao bogati život brata svečara izabravši najinteresantnije momente iz života i rada brata dr. Masarika istaknuvši osobite momente koji su u uskoj vezi s našim nacionalnim životom.

Na predavanju je bilo prisutno 115 slušalaca, koji su najvećom pažnjom saslušali predavača, koji je uspeo da zainteresira slušaocce za predmet i da to interesovanje održi za čitavo vreme predavanja. Predavanje je završeno sa sokolskim pozdravom predavača i slušalaca bratu dr. Masariku sa »Nazdar — Zdravo«.

Zaključkom prosvetnog odbora održaće se tekom meseca marta kraći nagovori pred vrstama svih kategorija o značaju rada brata dr. Masarika.

Isti dan pre podne održan je roditeljski sastanak na ovašnjoj Gradskoj školi, na kojem je uzeo reč i brat Kancir, nastavnik te škole, održavši predavanje pred 60 dačkih roditelja: »O potrebi sokolske telovježbe za školsku mladež«.

Župa Sušak - Rijeka

SOKOLSKO DRUŠTVO KASTAV

† Brat Skalamera Ivan

U utorak dne 7. marta pokopan je na mesnom groblju sv. Lucije uz ogromno učesće braće i sestara našega društva i ostalog građanstva naš uvaženi brat Skalamera Ivo, tajnik sresa, istarski izbeglica, koji je u našem Sokolskom društvu pre oboljenja obnašao nekoliko godina čast revizora. Pokojni brat je bio i član mnogih kulturnih i nacionalnih društava.

Oko leša mrtvoga našeg brata okupili su se naši članovi, da ga nose, da ga isprate do poslednjega počivališta. Ona duga žalobna povorka na čelu s glazbom »Graničara«, čije je bio član, najboljim je svedokom, koliko je bio čašćen i voljen među braćom i sestrama i među Kastavcima.

Na groblju u ime društva oprostio se od pokojnog br. Ivana dirljivim govorom br. prosvetar M. Buzdon, istaknuvši pokojnika kao dobrog oca, kao uzor činovnika i kao odličnog Sokola i nacionalistu. Iza ovog govora glazba »Graničara« otisivala je žalobnicu, a mešoviti zbor našega društva otpjevao je nadgrobnicu.

Brate Ivane, laka Ti bila ova jugoslovenska zemlja, jedini komadić oslobođene Tvoje domovine Istre, koju si tako žarko ljubio!

SOKOLSKO DRUŠTVO OMIŠALJ

Naše Sokolsko društvo prenelo se iz sna. Iza gotovo dvogodišnjeg slatkog spavanja ponovno je proradilo i to vrlo zavidno. Dolaskom u Omišalj br. dra. Uravića, koji je znao da zagreje klonule duhove našega društva, beleži naša jedinica znatnih uspeha. Kao naručena došla je k tome još i poslanica Katoličkog episkopata, koja je podržala i poslednjeg »Tomu«.

Već koncem prošle godine htelo se da pročisti naše sokolske redove, ali svaki se je branio da ga se dotakne sokolska metla. Glavna smetnja ležala je na starom odboru, koji je svojoj odborsku dužnost shvaćao površno ili pak nikako. Biranjem novog odbora u januaru o. g. i tome je nedostatku došlo do kraja. Novi odbor u koji su išli brat: Bratonja, Turato N. i I., Albanež, Garapić, Kraljić, dr. Uravić i dr. jamči nam, da će sokolski rad našega društva ponovno pokrožiti čvrstim korakom napred i ponovno se popeti na ovu visinu na kojoj je stajao u prvim godinama svoga osnutka, kada je služio za uzor svima jedinicama naše župe.

Osobito se jak rad opaža na prosvetnom polju. Uz lep broj održanih priredaba prosvetnog karaktera, osnovan je prosvetni odbor društva, tamburaški zbor, sastavljen većinom iz redova starije sokolske dece, pevački zbor, uređena je knjižnica i čitaonica. Administrativni rad potpuno je preuređen i postavljen na čvrstu osnovu. Gospodarska strana društva uređena je baš polhalno. I tehnički je rad donekle uređen i nadamo se, da će skoro i on biti na doličnoj visini. Blagajničko poslovanje društva teče glatko otkad je u rukama prokušanog i poštovnog br. Albaneževa.

Sokolska ideja zauzima sve jačeg korena u našem mestu. Ljudi su sa Sokolom vrlo zadovoljni i od njega mnogo očekuju. Zadatak je samo i dužnost novog odbora da sokolski nastavi sa započetim radom i da opravda zahtev i želje naših sumeštana. Ustrajati znači pobediti! Ubedeni smo, da je naše društvo u rukama ponajboljih i da neće više usnuti »snom pravednika«.

Bernin.

SOKOLSKO DRUŠTVO RAB

Otočko sokolsko okružje u župi Sušak-Rijeka sačinjavaju Sokolska društva Rab, Pag, Novajla i Sokolska četa Jablanac, dakle društva na otoku Rabu i otoku Pagu sa četom u Jablanu pod Velebitom. U nastojanju suradnje i što jačeg zbliženja između ovih susednih društava ukazuje se potreba da se ova društva što češće međusobno posećuju raznim nastupima tehničke i prosvetne naravi. Tako je dana 18. marta o. g. nastupilo Sokolsko društvo Pag sa svojim diletantima u Rabu u lepom Sokolskom domu Miroslava Tirša. — Dilentanti paškog Sokola davali su šaljivi igrokaz u tri čina od O. Jovanovića: »Tasa beogradska laf ili Don Juan«. Svi su dilentanti nastupili dobro i vladali su svojim ulogama, i svatko je u pojednim momentima dao bitne oznake svoje uloge. — Dilentanti stigli su u Rab u subotu u jutro parobrodom, a vratili su se kućama u nedelju po podne nakon što su razgledali Rab i okolicu. — Sada kada imamo lepe i dobre parobrodne veze nema velike smetnje za međusobno posećivanje društava unutar sokolskog otočkog okružja, pa je poželjno da učestaju ovakvi poseti, koji neka bi bili okruženji i jednim okružnim sokolskim sletom.

Župa Šibenik - Zadar

SOKOLSKO DRUŠTVO BIOGRAD n/m

Sokolsko društvo Biograd n/m priredilo je u nedelju 12. marta 1933 izlet u Nevidane na otoku Pašmanu, gde se

je toga dana osnivala sokolska četa. Iz Biograda je i pored dosta jakog vetra na moru otputovalo motornim brodom za Nevidane (motorni brod stavlja je besplatno na raspolaganje Benić Ksaverio iz Nevidane) oko 150 izletnika na čelu s upravom društva i društvenom glazbom. Motorni brod stigao je s izletnicima u Nevidane u 10 sati, gde je bio Sokolima priredn veličanstven i neočekivan doček. Par časaka iz toga stigao je s članovima sokolskih četa Tkon i Kraj, te društva Pašman, drugi motorni brod (besplatno ustupljen po vlasniku Kraviću) na kojem se nalazilo oko 130 izletnika. Dočeku je prisustvovala korporativno novoosnovana četa Nevidane-Mrljane, školska deca na čelu s učiteljicama i svi ostali seljani. Iza toga formirala se povorka na čelu sa sokolskom glazbom, i uz zvonjavu zvona i gruvanje mužara uputila se prema selu. Povorka se zaustavila pred velebnim slavlukom. Tu je nazvao dobrodošlicu Sokolima jedan dečak, član podmladka Sokolske čete Nevidane-Mrljane, veoma lepm rečima i uručio članu uprave Sokolskog društva Biograd n/m Vjekoslav Strelaku kitu cveća. Spomenuti član uprave zahvalio se mališanu s nekoliko dirljivih reči. Povorka je tada, praćena zvukovima glazbe, krenula oko sela dok se nije ponovno zaustavila pred crkvom, gde je bio određen razlaz. U tom trenutku stiglo je iz obližnjeg sela Banj 30 članova tamošnje sokolske čete. Celo je selo bilo okićeno zelenilom i državnim zastavama. Za vreme povorke palo je bezbroj poklika Kralju, Prestolonasledniku Petru, Jugoslaviji i Sokolstvu. Uopće oduševljenje je bilo nezapamćeno.

Za članove uprave društva Biograd, četa Tkon, Kraj i Banj te društva Pašman, priredila je četa Nevidane-Mrljane banket, kojemu je osim spomenutih prisustvovali i veleč. Don Ante Letinić, koji je tom prigodom održao lepi patriotski govor, u kojem je iskazao svoje uspomene na sokolovanje u Zadru, gde je još kao dak prisustvovala raznim sokolskim manifestacijama.

U 2 sata održala je sokolska glazba pod ravnanjem svog vrednog kapelnika br. Heger Karla, na seoskom trgu koncert, s biranim programom. Iza koncerta održan je zbor na kojem se konstituisala uprava čete Nevidane-Mrljane. Na zboru su govorili: Milan Ražem, načelnik društva Biograd, starešina čete Nevidane, član uprave društva Pašman Vigato, član čete Banj seljak Penjalov Josu, koji je održao dugi i na divljenje sviju prisutnih neobično lepi govor, te konačno Don Ante Letinić, koji je svojim pojavom izazvao kod prisutnih burno pozdravljanje. Za vreme govora bio je često prekidano od razdraganih Sokola. U svom govoru osvrnuo se ponovno na sokolovanje u Zadru.

Nakon ovoga počeli su se gosti spremati na lade da ponesu sa sobom utiske najsrdačnije bratske ljubavi, koja je moguća samo u kolu sokolskog bratstva.

Župa Varaždin

ŽUPSKA GLAVNA SKUPŠTINA

Uprava Sokolske župe Varaždin saziva u smislu § 9 Pravila župsku glavnu skupštinu, koja će se održavati u nedelju, dne 2 aprila 1933 g. u 11 sati u gradskoj vežbaonici u Varaždinu.

Dnevni red skupštine:

- 1) Izbor dvaju članova za overovljenje skupštinskog zapisnika;
- 2) Pozdrav starešine;
- 3) Izveštaji funkcionara župe;
- 4) Predlog o visini župskog doprinosa;
- 5) Predlog proračuna;
- 6) Predlog T. O. glede održanja okružnih sletova;
- 7) Podnašanje predloga upravi Saveza za imenovanje članova uprave župe, revizora i suda časti;
8. Eventualija.

Pravo glasa na skupštini imaju zastupnici društva (na stotinu članova, sa seoskim četama, po jedan zastupnik te na višak od 50 članova također jedan) i članovi uprave župe.

Ako se u određenom sat ne sastane dovoljan broj održaće se skupština istoga dana i s istim dnevnim redom za sat kasnije.

Eventualne predloge, o kojima bi imala skupština doneti zaključke, valja dostaviti upravi župe 8 dana pre skupštine.

Uprava župe.

Župa Vel. Bečkerek

SOKOLSKO DRUŠTVO BAŠAID

Sokolsko društvo Bašaid priredilo je dne 12 marta o. g. selo, sa sledećim programom: 1) »Zavičajcu«, pevao muški podmladak; 2) »Blagosloven teret«, pozorišni komad u 1 činu od Jovana Udickog, izveo muški podmladak; 3) »Baš nasred našeg sela«, pevao muški podmladak; 4) »Čarobni cvet«, bajka u 1 činu od Mih. Sretenovića, prikazivao muški i ženski podmladak; 5) »Kad je Maksim čuo stado« — deklamacija; 6) »Seka uči s lutkama«, monolog od Jovana Udickog; 7) »Od Bosne se...«, pevao muški podmladak; 8) »Bolna lež«, od Zmaja Jovana Jovanovića — deklamacija.

Program ovoga sela je spremila s. prosvetar Olga Gavrilovića. Izveden je dobro i pružio veselost, raspoloženje i prijatnu razonodu dečjim roditeljima, starijima, podmladku i naraštaju. Naročito se mnogo svidela svima bajka: »Čarobni cvet« i monolog: »Seka uči s lutkama«.

Župa Zagreb

SOK. DRUŠTVO JASENOVAC

Dne 12 marta o. g. osnovana je Sokolska četa u selu Mlaci, opštine Jasenovac. Na konstituirajućoj skupštini održao je predavanje o »Značenju Sokola na selu« starešina jasenovačkog Sokolskog društva dr. Madirazza. Misao o osnivanju Sokola u Mlaci primljena je s najvećim oduševljenjem. Treba istaknuti da dosada u tom selu još nikada nije postojala sokolska organizacija. Oko Sokolske čete u Mlaci se okupilo sve ono, što je najnaprednije i najbolje u selu. Čoveku srce raste, kada vidi tu seosku omladinu ozbiljnu, trezvenu, a ipak punu nutarnjeg žara i želje za napretkom.

Dok imamo ovakve omladine na selu, ne trebamo se bojati budućnosti. Ovo je ujedno i dokaz kako sokolska misao prodira i u najzabitnija sela bez ikakvog vanjskog pritiska snagom i privlačivosti svojih načela.

U upravu društva izabrani su: Milan Šalindrija, starešina; Ilija Šalindrija, tajnik; Đuka Malbaša, blagajnik; Vaso Savanović, zam. starešine; Mitar Šalindrija, načelnik.

SOKOLSKO DRUŠTVO SISAK

Sokolsko društvo u Sisku priredilo je u nedelju 12 marta proslavu u počast br. dr. T. Masarika, predsednika bratske Čehoslovačke države.

Prigodno je predavanje održao hr. M. Hraste u kojem je prikazao Masarika kao velikog Slovena, državnika i filozofa.

Predavača je publika sa zanimanjem pratila i nagradila ga sa zaslužnim aplauzom. Posle predavanja razvila se animirana zabava.

SOK. ČETA U CER. ŠUMETLICI

U selu Cer. Šumetlici po želji samih seljana, a uz pomoć matičnog društva Nova Gradiška, osnovana je Sokolska četa. Bratska župa Zagreb imenovala je ovu izabranu upravu čete: starešina Simeon Đurić, zam. starešine Dragoljub Dragojević, tajnik Ilija Teslić, blagajnik Petar Majstorović, načelnik i prosvetar Ilija Smoljenović, te revizori Stevan Ugrešić i Joco Marić.

Četa ima 63 člana i 10 članica, pa prema raspoloženju članova ima nade, da će ova 12 četa našega društva moći s uspehom raditi. Dovoljnu garanciju za rad pružaju nam aglini starešina čete br. Đurić i načelnik čete br. Smoljenović, mesni učitelj, koji za sada radi s tamburačkom sekcijom čete, dok ne nastupe topliji dani da se može vani vežbati. D. V.

SOK. ČETA MAJSKE POLJANE

Ova četa priredila je 26 februara o. g. pokladnu zabavu u osnovnoj školi sa sledećim programom: 1) Pozdravni

govor br. staroste Miloše Pribičevića, mesni sveštenik; 2) Sviranje državne himne, svirao tamburaški zbor Sokolske čete; 3) Deklamiranje pesme »Ostajte ovdje«, jedna učenica; 4) Braća; 5) Igrokaz »Seljaci u gradu«; 6) Igranje narodnog kola u narodnim nošnjama.

Ovo je druga priredba ove Sokolske čete, gde su braća i sestre pokazale mnogo smisla i volje.

Sve tačke programa izvedene su vrlo lepo, a naročito igrokaz »Seljaci u gradu«. Zabava je bila vrlo lepo pešćena sa sela i grada. Zato našim gostima iz Gline, Petrinje i ostalim, koji su našu svečanost uveličali a i materijalno pomogli našu četu, iskazujemo i ovim putem najlepšu zahvalnost

SOKOLSKA ČETA PODSUSED

Sokolska četa u Podsusedu održala je 12 marta proslavu »Štrosmajerovog dana« pred punom dvoranom sakuplje-

nih članova kao i lepm brojem meštana.

Nakon pozdrava starešine brata Fišera, koji je istaknuo važnost ove proslave, sledile su recitacije o Štrosmajeru i čitanje pojedinih odlomaka iz zbirke biskupove — sve uvežbano po prosvetaru sestri Čubelić. Pevanjem zbora sokolskog podmladka rukovodio je potstarešina brat Car, dok je vrlo uspešno predavanje o životu i radu velikog biskupa Jos. Jurja Štrosmajera održao brat prosvetar matičnog društva prof. Debeljak. Ovo je predavanje bilo više put oduševljeno popraćeno po prisutnima.

Posle proslave održana je između uprave čete i članstva konferencija na kojoj se je raspravljalo o organizaciji sokolskog rada u Podsusedu, te je među ostalim zaključeno, da se više puta prirede sastanci s predavanjem iz pojedinih privrednih struka, što su svi sakupljeni sa zadovoljstvom prihvatili.

Širite sokolsku štampu!

Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

I. sveska:	E. Gangl: O sokolski ideji.
II.	Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
III.	Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
IV.	Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
V.	Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
VI.	Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
VII.	Jan Křen: Cilj sokolskih težnji.
VIII.	E. Gangl: Tyršev Sokolstvo. (Sloven. tekst.)
VIII. a	Isto. (Srpsko-hrvatski tekst.)
IX.	Dr. Niko Mrvoš: Pogledi i misli dr. Miroslava Tyrša.

Svaka sveska stoji 3 Din

PUTEVI I CILJEVI

U tvrdom povezu 8 Din

ODBOJKA (VOLLEY BALL)

U kartonu 12 Din

Franjo Mačus:

Franjo Malin:

Dr. Viktor Novak:

Miroslav Ambrožič:

Franjo Malin:

Praktički udžbenik češkog jezika. U kartonu 15 Din

SVESLOVENSKA MISAO U kartonu 9 Din

METODIKA SOKOLSKJE VZGOJE U tvrdom povezu 36 Din

ČEHOSLOVACI I ČEHOSLOVAČKA U kartonu 15 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica

Ljubljana, Narodni dom

Telefon 25-43 / Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

Краљевски Дворски лифранти

МАРИНЧИЋ И ЈАНКОВИЋ

Водећа фирма за:

хартују свих врста за писање и штампу / Канцеларијски материјал, технички, пртањи и школски прибор / Највећи избор пригодних и корисних поклона: налив-пера, писањих гарнитура, портмонеа и т. д.

Генерална заступства писањих машина UNDERWOOD Машина за рачунање BARRETT и ORIGINAL ODHNER Апарата за умножавање ANDREWS' ROTARY DUPLICATOR ORALOGRAPH Систем укоричених књига са слободним листовима KALAMAZOO

Службена радионица за оправку писањих машина и налив-пера

БЕОГРАД КНЕЗ МИХАИЛОВА 26 Телефон: 20-172, 20-647 и 20-759 Бројави: УНДЕРВУД

Сопствена фабрика за прераду хартије, књиге, везница, картонажа, растраница и штампарија / Израда трговачких књига по нацрту у више боја, као и растера за све врсте књиговодства са слободним листовима

PRVA JUGOSLOVENSKA INDUSTRIJA ŠPORTSKIH POTREPŠTINA

M. DRUCKER ZAGREB, ILICA 39

Kr. dvorski dobavljač

Za kratko vrijeme izaći će iz štampe novi cijenik za lakoatletske sprave sa najpovoljnijim cijenama. ● Najveće poduzeće za izradbu svakovrsne športske robe.

122-11

Sokolskim knjižnicama

koje su premalo opskrbljene s omladinskom literaturom,

sokolskoj deci, naraštaju i ostalim, koji ljube dobru knjigu, javljamo, da smo produžili s narudžbom knjižnih zbiraka s popustom od

50%-70% do 1 maja 1933

S time želimo da pružimo priliku za nabavku jeftinih knjiga također i onima, koji do sada nisu imali na raspoloženju odgovarajućih sredstava. Ko nema popisa naših zbiraka, neka ih zatraži, da mu ih pošaljemo!

Knjigarna Učiteljske tiskarne

Ljubljana, Frančiškanska ulica 6 Maribor, Tyrševa cesta 44

125-12

Есзајг алпака „Берндорф“, апарати за хлађење (Eiskasten) и француски шпорети

Највећи избор, најјефтиније цене у

ГВОЖЂАРИ „МАЈДАН“

БЕОГРАД, ВАСИНА 2 ДО ПОЗОРИШТА

128-1

ГРАНД ХОТЕЛ ПЕТРОГРАД БЕОГРАД

Хотел првог реда са 100 удобно меблираних соба са топлотом и хладном водом, купатилима, централним грејањем и сопственим електричним осветљењем. — Ресторан са првокласном домаћом и страном кухином и одличним пићем. Сваке вечери концерт од 18½ до 24 сата

129-1

Припороча се најстарија словенска пleskarska, ličarska, sobo- in črkoslikarska delavnica **IVAN BRICELJ** LJUBLJANA, Dunajska cesta 18 Strokovna izvršitev telovadnaga čredja. Delo solidno, cene zmerno

Park Hotel Pecine

Sušak

Na najlepšem položaju. Otvoren čitavu godinu. Cijene umjerene. Kupalište besplatno.

130-1

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREBŠČIN

Branko Palčić Zagreb, Kraljice Marije 6

Dobavitelj Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Naslov za brzojavke: „Trikotaža“ Zagreb * Telefon interurban štev. 26-77

Izvršujem vse vrste sokolskih potrebščin za javni in zletni nastop vseh oddelkov našega članstva in to točno po predpisih Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Slike v originalnih barvah predpisanih krojev se nahajajo v knjigi „Organizacija Saveza SKJ“. Zahtevajte cenike in prospekte. — Cene jako zmerno. — Za točno in solidno izdelavo jamčim.

120-13

Širite Sokolski glasnik „Soko“ „Sokol“ i „Našu radost“

»Spomen - klince« Eksere za osvećenje sokolske zastave najbolje i jeftino izrađuje **MIRKO ŠMAT, graver Beograd, Terazije 1**

KLIJEJE vseh vrst po fotografijah ali risbah iz vsake najsolidnejše **KLIJARNA ST-DEU LJUBLJANA-DAIMINGOVA 13**

124-12